

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

61. aastakäik

9. märts 2018

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2016–2017

22.–33. juuni 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 235, 20.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

28. juuni 2016. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 243, 27.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Neljapäev, 23. juuni 2016

2018/C 091/01 Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon tapatalgute kohta Kongo idaosas (2016/2770(RSP)) 2

2018/C 091/02 Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) järelemeetmete kohta (2015/2281(INI)) 6

2018/C 091/03 Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon taastuenergia kasutuselevõttu käsitleva arenguaruande kohta (2016/2041(INI)) 16

2018/C 091/04 Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon energiatõhususe direktiivi (2012/27/EL) rakendamise aruande kohta (2015/2232(INI)) 28

Teisipäev, 28. juuni 2016

2018/C 091/05 Euroopa Parlamendi 28. juuni 2016. aasta resolutsioon Ühendkuningriigi referendumist tuleneva otsuse kohta EList lahkuda (2016/2800(RSP)) 40

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA PARLAMENT

Neljapäev, 23. juuni 2016

2018/C 091/06	Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll (milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Liibanoni Vabariigi vahelist raamlepingut Liibanoni Vabariigi liidu programmides osalemise üldpõhimõtete kohta) sõlmimise kohta (16136/2014 – C8-0044/2015 – 2014/0110(NLE))	42
2018/C 091/07	Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll, et võtta arvesse Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, sõlmimise kohta (13349/2014 – C8-0095/2015 – 2007/0078(NLE))	43
2018/C 091/08	Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll, et võtta arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga, sõlmimise kohta (13395/2014 – C8-0170/2015 – 2008/0027(NLE))	44
2018/C 091/09	Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu nimel Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist käsitleva lepingu muutmisprotokoll sõlmimise kohta (COM(2016)0201 – C8-0157/2016 – 2016/0109(NLE))	45
2018/C 091/10	Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2015/012 BE/Hainaut Machinery) (COM(2016)0242 – C8-0170/2016 – 2016/2074(BUD))	46
2018/C 091/11	P8_TA(2016)0286 Hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastane kava ***I Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 302/2009 (COM(2015)0180 – C8-0118/2015 – 2015/0096(COD)) P8_TC1-COD(2015)0096 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 23. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 302/2009	51

2018/C 091/12	P8_TA(2016)0287	Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava ***I	
		Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007 (COM(2014)0614 – C8-0174/2014 – 2014/0285(COD))	
	P8_TC1-COD(2014)0285	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 23. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007	52
2018/C 091/13		Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise kohta abieluvararežiime käsitlevates asjades (COM(2016)0106 – C8-0127/2016 – 2016/0059(CNS))	53
2018/C 091/14		Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise kohta registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi käsitlevates asjades (COM(2016)0107 – C8-0128/2016 – 2016/0060(CNS))	54

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2016–2017

22.–33. juuni 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 235, 20.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

28. juuni 2016. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 243, 27.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Neljapäev, 23. juuni 2016

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0290

Tapatalgud Kongo idaosas

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon tapatalgute kohta Kongo idaosas (2016/2770(RSP))

(2018/C 091/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kongo Demokraatliku Vabariigi (Kongo DV) kohta, eriti 10. märtsi 2016. aasta ⁽¹⁾ ja 9. juuli 2015. aasta ⁽²⁾ resolutsioone,
- võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee 15. juuni 2016. aasta resolutsiooni valimiseelse ja julgeolekuolukorra kohta Kongo DVs,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning tema pressiesindaja avaldusi olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis,
- võttes arvesse Kongo Demokraatlikku Vabariiki nimetatud ELi delegatsiooni avaldusi inimõiguste olukorra kohta riigis,
- võttes arvesse nõukogu 23. mai 2016. aasta järeldusi Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta,
- võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2014. aastal, mille nõukogu võttis vastu 22. juunil 2015. aastal,
- võttes arvesse Beni, Butembo ja Lubero alade kodanikuühiskonna organisatsioonide 14. mai 2016. aasta avalikku kirja Kongo Demokraatliku Vabariigi presidendile,
- võttes arvesse 2013. aasta detsembri Nairobi deklaratsioone,
- võttes arvesse Addis Abebas 2013. aasta veebruaris allkirjastatud Kongo DV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitlevat raamkokkulepet,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone Kongo DV kohta, eriti resolutsiooni 2198 (2015) Kongo DV sanktsioonide uuendamise ja eksperdirühma mandaadi kohta ning resolutsiooni 2277 (2016), millega pikendati ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigi stabiliseerimise missiooni (MONUSCO) mandaati veel üheks aastaks,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0085.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0278.

Neljapäev, 23. juuni 2016

- võttes arvesse ÜRO Kongo DVga tegeleva ekspertiirühma 23. mai 2016. aasta aruannet,
  - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 27. juuli 2015. aasta aastaaruannet inimõiguste olukorra ja Kongo DVs asuva ÜRO ühise inimõiguste büroo tegevuse kohta,
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Kohtu otsuseid ja korraldusi,
  - võttes arvesse Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvaheliste saadikute ja esindajate rühma 2. septembri 2015. aasta ühist pressiteadet valimiste kohta Kongo DVs,
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 9. novembri 2015. aasta avaldust olukorra kohta Kongo DVs,
  - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 9. märtsi 2016. aasta aruandeid ÜRO stabiliseerimissmissiooni kohta Kongo DVs ning Kongo DV ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitleva raamkokkuleppe rakendamise kohta,
  - võttes arvesse läbivaadatud Cotonou partnerluslepingut,
  - võttes arvesse 1981. aasta juuni inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
  - võttes arvesse demokraatia, valimiste ja valitsemise Aafrika hartat,
  - võttes arvesse Kongo 18. veebruari 2006. aasta põhiseadust,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et jätkuvalt halveneb julgeolekuolukord Kongo Demokraatliku Vabariigi kirdeosas, kus tegutseb aktiivselt kümneid relvastatud rühmitusi ja kust on saadud arvukaid teateid massilistest tapmistest, laste värbamisest relvarühmitustesse ja laste kasutamisest nendes ning laialdasest seksuaalvägivallast ja soopõhisest vägivallast;
- B. arvestades, et Beni, Lubero ja Butembo aladel tapeti 2014. aasta oktoobri ja 2016. aasta mai vahelisel perioodil jõhkralt üle 1 160 inimese ning kaduma jäi üle 1 470 inimese, maha põletati arvukalt maju, terviseasutusi ja koole ning paljud naised, mehed ja lapsed langesid seksuaalvägivalla ohvriks;
- C. arvestades, et relvarühmitused on okupeerinud paljud külad nendel aladel;
- D. arvestades, et nende hirmutegude valguses, mida väidetavalt panevad toime nii mässuliste relvarühmitused kui ka riigi relvajõud, avaldatakse Kongo DV valitsuse tegevusetuse ja vaikimise suhtes üha suuremat rahulolematust;
- E. arvestades, et osa tapmistest olid erakordselt vägivaldsed ja mõnel juhul toimusid need riigi relvajõudude (FARDC) positsioonide ja Kongo DVs läbiviidava ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigi stabiliseerimise missiooni (MONUSCO) baaside vahetus läheduses;
- F. arvestades, et rahvusvaheline üldsus on nendesse massimõrvadesse suhtunud ükskõikselt ning meedia on neist vaikinud;
- G. arvestades, et Kongo DV presidendile on põhiseadusega usaldatud kohustus olla rahvusliku ühtsuse ja sõltumatuse, inimeste ja kaupade ohutuse ja riigi institutsioonide korrapärase toimimise tagaja ning riigi relvajõudude ülemjuhataja;
- H. arvestades, et Kongo DVs valitsevad suured poliitilised pinged, kuna alates 2001. aastast võimul olnud president Kabila peab põhiseaduse kohaselt 20. detsembril 2016 ametist lahkuma, kuid ei ole siiani oma tagasiastumisest teatanud;
- I. arvestades, et Kongo sõjavägi ja MONUSCO viibivad piirkonnas selleks, et säilitada stabiilsus, võidelda relvarühmitustega ja kaitsta tsiviilelanikke;
- J. arvestades, et MONUSCO mandaati on pikendatud ja tugevdatud;

Neljapäev, 23. juuni 2016

- K. arvestades, et üldine suutmatuse inimõiguste rikkumiste toimepanijaid vastutusele võtta soodustab karistamatuse õhkonda ja õhutab uutele kuritegudele;
- L. arvestades, et rahu saavutamist on tõsiselt takistanud Kongo DV kõhklevad katsed demobiliseerida tuhandeid mässulisi võitlejaid, võttes nad riigiar mee koosseisu või lihtsustades nende naasmist tsiviilellu;
- M. arvestades, et humanitaarorganisatsioonide hinnangul vajab praegu abi 7,5 miljonit inimest; arvestades, et jätkuva konflikti ja sõjaliste operatsioonide tõttu on Kongo DVs ka 1,5 miljonit riigisest põgenikku ning üle 400 000 inimese on olnud sunnitud riigist põgenema;
- N. arvestades, et ÜRO humanitaarasjade koordineerimisbüroo (OCHA) on teatanud abitöötajate ja konvoide sagenevast röövimisest ja ründamisest, mis on sundinud humanitaarorganisatsioone abi kohale toimetamisega viivitama ja oma tegevust peatama;
- O. arvestades, et tapatalgud Kongo idaosas on tingitud seostest piirkondliku ja riikliku poliitika, etnilise pinge ärakasutamise ja ressursside ekspluuteerimise vahel;
- väljendab sügavat muret Kongo DVs teravneva vägivalga ning ärevakstegeva ja halveneva humanitaarolukorra pärast, mille on eelkõige põhjustanud nüüdseks üle 20 aasta kestnud relvakonfliktid riigi idaprovintides; mõistab hukka inimelude kaotuse ning tunneb kaasa Kongo DVs elavatele inimestele;
  - kordab üleskutset, et kõik konfliktiosalised lõpetaksid viivitamata vägivalga, paneksid relvad maha, vabastaksid oma ridadest kõik lapssõdurid ning edendaksid dialoogi konfliktile rahumeelse ja jätkusuutliku lahenduse leidmiseks; nõuab eelkõige MONUSCO ja Kongo DV relvajõudude koostöö kiiret ja aktiivset taasalustamist vastavalt 28. jaanuaril 2016 Kinshasas sõlmitud sõjalise koostöö kokkuleppele, et taastada rahu ja julgeolek ning tugevdada seda nii riigi idaosas kui ka kogu riigis;
  - tuletab meelde, et kõigi piirkonna relvarühmituste neutraliseerimine aitab rahu ja stabiilsuse saavutamisele tugevasti kaasa, ning nõuab, et Kongo DV valitsus võtaks selle esmaeesmärgiks ja taastaks kõigi kodanike turvalisuse ning Beni, Lubero ja Butembo alade stabiilsuse;
  - nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus käivitaks Kongo DV valitsuse ja MONUSCO täielikul koostööl tapatalgute põhjaliku, sõltumatu ja läbipaistva uurimise; nõuab, et Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvaheliste saadikute ja esindajate rühm korraldaks erakorralise koosoleku Kongo DV valimiste teemal, et võtta asjakohaseid meetmeid, nagu ÜRO Julgeolekunõukogu kaasamine;
  - rõhutab, et praegune olukord ei tohiks takistada põhiseaduse kohaselt kavandatud valimiste toimumist; rõhutab, et valimiste edukas ja õigeaegne korraldamine on riigi pikaajalise stabiilsuse ja arengu seisukohast otsustavalt tähtis;
  - kutsus Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuratuuri üles teavet koguma ja kuritarvitusi uurima, et kindlaks teha, kas Beni piirkonnas väidetavalt toimunud kuritegude uurimine Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poolt on vajalik;
  - rõhutab taas, et inimõiguste rikkumiste, sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud seksuaalvägivalga toimepanijad, samuti lapssõdurite värbamise eest vastutavad isikud ei tohi jääda karistusetu; rõhutab, et selliste tegude toimepanijatest tuleb teatada, nende isik tuvastada, neile süüdistus esitada ja neid karistada kooskõlas riigi ja rahvusvahelise kriminaalõigusega;

Neljapäev, 23. juuni 2016

8. palub koostada MONUSCO tegevuse kohta hindamisaruanne ja see üldsusele kättesaadavaks teha; tunneb heameelt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2277 (2016) üle, millega pikendati MONUSCO mandaati ja tugevdati tema volitusi tsiviiliskaitse ja inimõiguste vallas, kaasa arvatud soopõhine ja lastevastane vägivald;
9. nõuab tungivalt, et MONUSCO kasutaks kõiki oma mandaadi võimalusi tsiviilelanikkonna kaitsmiseks, tagades jõudude ümberkujundamise teel suurema operatsioonivõime, et kaitsta Kongo idaosa tsiviilelanikke kiirsuuremehhanismide ja õhurekke abil, kaasa arvatud patrullid ja liikuvad operatiivbaasid;
10. nõuab, et Aafrika Liit ja EL tagaksid Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide vahel alalise poliitilise dialoogi, et ennetada edasist destabiliseerumist; kahetseb, et 2013. aasta veebruaris allkirjastatud rahu, julgeolekut ja koostööd käsitleva raamkokkuleppe rakendamisel on tehtud vaid piiratud edusamme, ning palub kõigil osalistel stabiliseerimispüüetele aktiivselt kaasa aidata;
11. nõuab, et kodanikuühiskond oleks kaasatud igasse tsiviilelanike kaitsmise ja konfliktide lahendamise meetmesse, et inimõiguste kaitsjad oleksid kaitstud ja Kongo DV valitsus ning rahvusvaheline üldsus loomaks neile vajaliku platvormi;
12. tunnustab Kongo ametivõimude jõupingutusi karistamatuse lõpetamiseks ning seksuaalse vägivalla ja lastevastase vägivalla tõkestamiseks, kuid peab edasiliikumist endiselt aeglaseks;
13. tuletab ELile meelde, et liidu poliitikasuunad peavad olema ühtsed, sealhulgas ka relva- ja toorainekaubanduse vallas, ning et läbirääkimistel kõnealusel piirkonnas sõlmilavate lepingute üle tuleb edendada rahu, stabiilsust, arengut ja inimõigusi;
14. nõuab, et EL kaaluks Kongo DV idaosa tapatalgute ja riigis toimunud vägivaldsete repressioonide eest vastutajate vastu sihipäraste sanktsioonide kehtestamist, kaasa arvatud reisikeeld ja vara külmutamist, et takistada vägivalla jätkumist;
15. palub ELil ja selle liikmesriikidel jätkata Kongo DV elanikele abi andmist, et parandada kõige haavatavamate elanikkonnarühmade, eelkõige siseopõgenike elamistingimusi;
16. mõistab hukka kõik rünnakud humanitaartöötajate vastu ja humanitaarjuurdepääsu takistamise; nõuab, et kõik konfliktiosalised austaksid humanitaartöötajate sõltumatust, neutraalsust ja erapooletust;
17. kinnitab uuesti, et ettevõtete tegevus peab täielikult vastama rahvusvahelistele inimõigusnormidele; palub seetõttu liikmesriikidel tagada, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad ettevõtted ei eiraks kolmandates riikides tegutsedes inimõigusi ega rahvusvahelisi norme;
18. kiidab heaks Kongo ametivõimude pingutused rakendada õigusakte, millega keelatakse mineraalidega kauplemine ja nende töötlemine piirkondades, kus toimub mineraalide ebaseaduslik kaevandamine, nagu relvarühmituste kontrolli all olevad piirkonnad; kutsub Kongo ametivõime üles tugevdama seaduste rakendamist ja võimaldama põhjalikumalt kontrolli kaevandamistingutuste ning kaevandamistulude väärkasutamise üle; nõuab, et EL toetaks oma arengukoostööpoliitika abil Kongo DV jõupingutusi selles valdkonnas; kiidab heaks hiljuti saavutatud Euroopa kokkuleppe konfliktimineraalide tarnijate kohustusliku hoolsuskohustuse kontrolli üle, mis on esimene samm Euroopa ettevõtete vastutuse maksmapanevaks selles valdkonnas, ning nõuab tungivalt, et EL koostaks selle kokkuleppe põhjal ulatusliku õigusakti, mis kiiresti vastu võetak;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, Aafrika Liidule, AKV-ELi ministrite nõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning Kongo DV presidendile, peaministrile ja parlamendile.

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0291

Hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) järeldused

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) järelduste kohta (2015/2281(INI))

(2018/C 091/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ja eelkõige selle artiklit 14,
- võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020“) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 2012. aasta ühisaruannet Euroopa hariduse ja koolituse alase koostöö strateegilise raamistiku (ET 2020) rakendamise kohta „Haridus ja koolitus arukas, jätkusuutlikus ja kaasavas Euroopas“ ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2015. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Nõukogu ja komisjoni 2015. aasta ühisaruande projekt hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) rakendamise kohta – Hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö uued prioriteedid (COM(2015)0408),
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 2015. aasta ühisaruannet hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö strateegilise raamistiku (HK 2020) rakendamise kohta – Hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö uued prioriteedid ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 28. ja 29. novembri 2011. aasta järeldusi õppimisega seotud liikuvuse sihttaseme kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 19. novembri 2010. aasta järeldusi säästva arengu alase hariduse kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu 17. veebruari 2014. aasta järeldusi, mis käsitlevad investeerimist haridusse ja koolitusse – vastus teatisele „Hariduse ümbermõtestamine: investeerimine oskustesse paremate sotsiaalmajanduslike tulemuste nimel“ ning 2013. aasta majanduskasvu analüüsile ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi tõhusa õpetajahariduse kohta ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 70, 8.3.2012, lk 9.

⁽³⁾ ELT C 417, 15.12.2015, lk 25.

⁽⁴⁾ ELT C 372, 20.12.2011, lk 31.

⁽⁵⁾ ELT C 327, 4.12.2010, lk 11.

⁽⁶⁾ ELT C 64, 5.3.2013, lk 5.

⁽⁷⁾ ELT C 183, 14.6.2014, lk 22.

Neljapäev, 23. juuni 2016

- võttes arvesse nõukogu 20. mai 2014. aasta järeldusi, milles käsitletakse kvaliteedi tagamist hariduse ja koolituse toetamiseks ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi ettevõtluse kohta hariduses ja koolituses ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi alushariduse ja põhihariduse rolli kohta loovuse, innovatsiooni ja digipädevuse edendamisel ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamise ja koolis edukalt toimetulemise edendamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regionide Komiteele „Hariduse ümbermõtestamine: investeerimine oskustesse paremate sotsiaalmajanduslike tulemuste nimel“ (COM(2012)0669),
- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitus mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes (2006/962/EÜ) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse ELi haridusministrite 17. märtsi 2015. aasta mitteametliku kohtumise deklaratsiooni kodanikuaktiivsuse ning vabaduse, sallivuse ja mittediskrimineerimise ühiste väärtuste edendamise teemal hariduse kaudu (Pariisi deklaratsioon) ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse 22. juunil 2015 kutsehariduse ja -koolituse eest vastutavate ministrite vastuvõetud Riia järeldusi ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse komisjoni 3. juuli 2008. aasta rohelist raamatut „Ränne ja liikuvus: Euroopa Liidu haridussüsteemi ülesanded ja võimalused“ (COM(2008)0423),
- võttes arvesse 2010. aasta veebruaris eksperdirühma koostatud aruannet komisjonile „Uute töökohtade jaoks uued oskused: praegused tegevused“ ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus hariduse ja koolitusega seotud riikidevahelise liikuvuse kohta ühenduse piires: Liikuvust käsitlev Euroopa kvaliteediharta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse 2015. aasta märtsis toimunud ülikoolide ja ettevõtjate kuuenda dialoogifoorumi aruannet ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse Cedefopi 2012. aasta oskuste prognoosi „Oskuste nõudlus ja pakkumine Euroopas tulevikus“ ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 8. septembri 2015. aasta resolutsiooni noorte ettevõtluse edendamise kohta hariduse ja koolituse kaudu ⁽¹³⁾ ning oma 28. aprilli 2015. aasta resolutsiooni Bologna protsessi rakendamise järelmeetmete kohta ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT C 183, 14.6.2014, lk 30.

⁽²⁾ ELT C 17, 20.1.2015, lk 2.

⁽³⁾ ELT C 172, 27.5.2015, lk 17.

⁽⁴⁾ ELT C 417, 15.12.2015, lk 36.

⁽⁵⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

⁽⁹⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/125en.pdf

⁽¹⁰⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 5.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/education/tools/docs/university-business-forum-brussels_en.pdf

⁽¹²⁾ http://www.cedefop.europa.eu/files/3052_en.pdf

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0292.

⁽¹⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0107.

Neljapäev, 23. juuni 2016

- võttes arvesse oma 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni laste hariduse kohta hädaolukordades ja pikaajalistes kriisides ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni Erasmus+ ja teiste vahendite kohta liikuvuse edendamiseks kutsehariduses ja -koolituses: pidevõppe lähenemisviis ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A8-0176/2016),
- A. arvestades, et edaspidi peaksid kõik haridusele ja koolitusele tehtavad viited hõlmama formaalse, mitteformaalse ja informaalset õppimise vorme, võttes arvesse nende täiendavat olemust üleminekul õpiühiskonnale ning nende rolli teatavate sihtrühmadega tegelemisel, millega hõlbustatakse vähemate haridusvõimalustega inimeste kaasamist;
- B. arvestades, et haridus ja koolitus ei peaks olema suunatud üksnes tööturu vajaduste täitmisele, vaid peaksid olema omaette väärtused, kuna haridusel on samavõrra tähtis osa aluslepingutes sätestatud eetiliste ja kodanikuväärtuste ning laiemalt mõistetud humanistlike väärtuste kujundamisel ja demokraatia põhimõtete austamisel, millele Euroopa on rajatud;
- C. arvestades, et haridus peaks aitama kaasa noorte isiklikule arengule, vastastikusele austusele ja kasvamisele, et neist saaksid proaktiivsed, vastutustundlikud ja teadlikud kodanikud, kellel on kodaniku-, sotsiaalsed ja kultuuridevahelised valdkonnaülesed pädevused ja kes on kvalifitseeritud spetsialistid;
- D. arvestades, et haridust tuleks pidada põhiliseks inimõiguseks ja avalikuks hüveks, mis peaks olema kõikidele kättesaadav;
- E. arvestades, et haridusel ja koolitusel on tähtis roll vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemisel ning elukestvate õppele juurdepääsu laiendamise võib avada uusi võimalusi madala kvalifikatsiooniga isikutele, töötutele, erivajadustega inimestele, eakatele ja rändajatele;
- F. arvestades, et kaasav ja kõrge kvaliteediga haridus ja koolitus on Euroopa kultuurilise, majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks hädavajalikud;
- G. arvestades, et haridus ja koolitus Euroopas peaksid andma panuse ELi strateegiasse ja algatusesse, sealhulgas strateegiasse „Euroopa 2020“, digitaalse ühtse turu algatusse, Euroopa julgeoleku tegevuskavasse ja Euroopa investeerimiskavasse;
- H. arvestades, et kõigil liikmesriikidel ei ole ühtemoodi ja samal tasemel probleemid, mis tähendab, et kõik hariduse ja koolituse valdkonnas tehtavad soovitused peaksid olema paindlikud ja nendes tuleks võtta arvesse riikide ja piirkondade majanduslikke, sotsiaalseid, demograafilisi, kultuurilisi ja muid tegureid, et parandada samal ajal olukorda Euroopa Liidus tervikuna;
- I. arvestades, et HK 2020 koostöö peaks liikmesriikide pädevusi austades täiendama riigisiseseid meetmeid ning toetama liikmesriike nende haridus- ja koolitussüsteemide arendamise alastes jõupingutustes;
- J. arvestades, et majanduslik areng ja sotsiaalne ühtekuuluvus tuleks seada võrdsetele alustele poliitikameetmete kombinatsiooni abil, et saavutada teadmiste õiglasem jaotus elanikkonna hulgas, et võidelda suurenevate palgaerinevustega, mis on oskustepõhise tehnoloogilise kasvu kõrvalmõju;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0418.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0107.

Neljapäev, 23. juuni 2016

- K. arvestades, et tulemuslik investeerimine kvaliteetsesse haridusse ja koolitusse on jätkusuutliku kasvu allikas;
- L. arvestades, et teadmiste ja põhioskuste praegune madal tase on murettekitav ning sellest tuleneb vajadus, et alg- ja keskharidus annaksid vajaliku aluse edasiseks õppimiseks ja tööturule integreerumiseks;
- M. arvestades, et täiskasvanute väheseid põhioskusi näitavatest suundumustest tuleneb vajadus tugevdada täiskasvanuõpet, mis on oskuste täiendamise ja ümberõppe vahend;
- N. arvestades, et 2014. aasta majanduskasvu analüüsis on komisjon seisukohal, et kulutuste osas peavad liikmesriigid leidma võimaluse kaitsta või soodustada pikemaajalisi investeeringuid haridusse, teadusse, innovatsiooni, energeetikasse ja kliimameetmesse ning et väga oluline on investeerida haridus- ja koolitussüsteemide ja sealhulgas ka elukestva õppe ajakohastamisesse;
- O. arvestades, et riigieelarved on jätkuvalt tõsise surve all ning mitmes liikmesriigis on kärbitud haridus- ja koolituskulusid ning et sellesse valdkonna tuleks teha täiendavaid investeeringuid, et seda tootlikkuse, konkurentsivõime ja kasvu otsustava tegurina tõhustada;
- P. arvestades, et ehkki HK 2020 kõrghariduse valdkonna eesmärkide saavutamise seotud tulemused on paranenud, on kogu Euroopa kõrgharidusruumis teatatud muredest, mis on seotud liikmesriikide haridusse tehtavate investeeringute tõhususega, keskendumisega kvantitatiivsetele näitajatele, õpetamistingimustega, õppimiskvaliteediga, akadeemilise vabaduse vähenemisega ja skeptilisusega Bologna protsessi teatavate aspektide ja selle rakendamise suhtes mõnedes liikmesriikides;
- Q. arvestades, et HK 2020 järelevalve näitab, et peamine probleem, millega praegu silmitsi seisame, seisneb haridusvaesuses ja nõrga sotsiaal-majandusliku taustaga isikute väheses kaasamises, mistõttu on vaja tugevamat sotsiaalset suunitlust, et saavutada HK 2020 eesmärgid ning parandada haridus- ja koolitussüsteemide kaasavust ja kvaliteeti;

Strateegiline raamistik HK 2020

1. kiidab heaks HK 2020 hindamise ning rõhutab vajadust selle järelduksi arvesse võtta ja need kiiremas korras rakendada lisaväärtuse suurendamiseks ja raamistiku tõhususe optimeerimiseks, et tugevdada riigipõhisust ja vastastikust õpet;
2. peab kahetsusväärseks, et kvaliteedi, juurdepääsetavuse ja sotsiaal-majandusliku diskrimineerimisega seotud väga suured probleemid on hariduse ja koolituse valdkonnas endiselt lahendamata, ning on veendunud, et nii Euroopa kui ka riikide tasandil tuleks võtta ambitsioonikamaid, kooskõlastatuid ja tulemuslikumaid poliitikameetmeid;
3. kordab, kui tähtis on 2015. aasta märtsis Pariisis vastu võetud deklaratsioon kodanikuaktiivsuse ning vabaduse, sallivuse ja mittediskrimineerimise ühiste väärtuste edendamise kohta hariduse kaudu;
4. väljendab heameelt, et HK 2020 prioriteetsete valdkondade arvu on vähendatud kuue valdkonnani, milles on loetletud konkreetsed küsimused, mille täitmise osas saavad liikmesriigid teha valiku oma vajadustest ja tingimustest lähtuvalt, kuid märgib, et HK 2020 tulemuslikkust ja korralduslikku aspekti tuleb parandada ja vastu tuleb võtta tööprogramm;
5. tervitab ettepanekut pikendada töösükli kolmelt aastalt viiele aastale, et rakendada paremini pikaajalisi strateegilisi eesmärgi ja teha tööd niisuguste küsimuste alal nagu õpilaste kehv edasijõudmine teatavates õpivaldkondades, täiskasvanuõppes osalemise madalad määrad, haridussüsteemist varakult lahkumine, sotsiaalne kaasatus, ühiskondlikkus elus osamine, sooline ebavõrdsus ja kõrgkooli lõpetanute töölesobivuse määrad;

Neljapäev, 23. juuni 2016

6. tunnustab HK 2020 töörühmade uut põlvkonda ning palub komisjonil parandada eri sidusrühmade esindatust nendes rühmades, eelkõige suurema hulga hariduseksperptide, noorsootöötajate, kodanikuühiskonna esindajate, õpetajate ja õppejõudude kaasamise teel, kellel on kohapealsed kogemused, mis on oluline HK 2020 eesmärkide saavutamiseks; rõhutab vajadust levitada paremini rühmade töötulemusi kohalikul, piirkondlikul, liikmesriikide ja ELi tasandil;
7. toetab mitteametlike organite juhtiva rolli suurendamist HK 2020-s, samuti tagasisideahelate loomist, mis ühendaksid omavahel kõrgetasemelise töörühma, peadirektorite töörühmad ja töörühmad; võtab teadmiseks rolli, mida kodanikuühiskonna organisatsioonid etendavad kontaktide loomisel kohaliku, piirkondliku ja riigi tasandi sidusrühmade ja kodanikega hariduse ja koolituse valdkonna üleeuroopalise koostöö raames, ning nõuab nende rahalist toetamist programmist „Erasmus+“ (3. põhimeede) ja Euroopa Sotsiaalfondist;
8. nõuab, et loodaks mitteametlik kooskõlastav organ, mis hõlmaks Euroopa Komisjoni hariduse ja kultuuri peadirektoraadi peadirektorit, teiste peadirektoraatide haridusvaldkonna eest vastutavaid direktoreid, kodanikuühiskonna, sotsiaalpartnerite ja Euroopa Parlamendi kultuuri- ja hariduskomisjoni esindajaid, ning mis peaks kõrgetasemelisi koosolekuid, et tagada töö parem kooskõlastamine, poliitikavaldkondade sidusus ning ametlike ja mitteametlike HK 2020 organite tehtud soovitude järelmeetmed; on veendunud, et niisugune kooskõlastamine on vajalik komisjoni ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahelise tõelise dialoogi puudumise tõttu ja seepärast, et HK 2020ga seotud pädevused on jagunenud komisjoni mitme peadirektoraadi ja voliniku vahel; palub, et nimetatud tööde lõpuleviimisest antaks nõuetekohaselt teada nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil;
9. kordab, et tööalaste oskuste omandamise olulisusele vaatamata tuleks toetada teadmiste ja akadeemilise töö väärtust, kvaliteeti ja praktilist kasutamist; rõhutab, et võttes arvesse liikmesriikide erinevat sotsiaal-majanduslikku olukorda ja erinevaid haridustraditsioone, tuleb vältida üldisi ettekirjutuslikke hoiakuid; rõhutab, et varsti välja antavas Euroopa oskuste tegevuskavas, kus keskendutakse küll õigustatult majanduslikele ja tööhõivealastele probleemidele, tuleks samaväärselt käsitleda aineteadmiste, akadeemiliste tulemuste, kriitilise mõtlemise ja loovuse tähtsust; kutsub liikmesriike samal ajal üles toetama selliseid algatusi, milles antakse tudengitele võimalus demonstreerida oma oskusi avalikkuse ja potentsiaalsete tööandjate ees;
10. juhib tähelepanu ohtudele, mis on seotud suureneva radikaliseerumise, vägivalda, kiusamise ja käitumisprobleemidega, mis saavad alguse algkoolis; kutsub komisjoni üles teostama ELi tasandil teadusuuringu ja esitama ülevaate olukorra kohta kõikides liikmesriikides, tuues välja nende reageeringud sellistele suundumustele ning selle, kas või kuidas liikmesriigid on lisanud eetilise, isikliku ja sotsiaalse hariduse oma õppekavadesse vahendina, mis on seni osutunud paljudes koolides edukaks, hõlmates ka õpetajatele pakutavat toetust kõnealuste horisontaalsete oskuste osas; ergutab liikmesriike jagama sellekohaseid parimaid tavasid;
11. rõhutab formaalhariduse, mitteformaalse hariduse ja informaalsete õppimise kogukonnapõhise käsituse väärtust ning õpikeskkondade ja perekondade vaheliste tugevate sidemete väärtust;
12. nõuab, et HK 2020 töösse kaasataks kõik asjaosalised;
13. on arvamusel, et õppijaid endid tuleb ergutada aktiivselt osalema oma õppestruktuuride juhtimises igas vanuses ja igat liiki õppe puhul;
14. ergutab liikmesriike tugevdama sidemeid kõrghariduse ja kutsehariduse ja -koolituse vahel ning teadus- ja majandussektori vahel ning tagama sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna kaasamise; märgib, et niisugune partnerlus suurendab HK 2020 mõju ning õppesüsteemide asjakohasust Euroopa innovatsioonisuutlikkuse suurendamisel;

Neljapäev, 23. juuni 2016

15. rõhutab, et kooli ja vanemate omavaheliste suhtlusstrateegiatega, karakteri hariduse programmide ja muude isikliku arengu alaste programmide rakendamine õpikeskkondades koostöös perekondade ja muude asjaomaste sotsiaalpartneritega võivad aidata kaasa intensiivsemale sotsiaalsele konvergensile, kodanikuaktiivsuse ja aluslepingutes sätestatud Euroopa väärtuste edendamisele ning radikaliseerumise ennetamisele; toonitab, et toetav kodune keskkond on ülimalt oluline laste põhioskuste alase pädevuse kujundamisel, ning juhib tähelepanu niisuguste lapsevanematele suunatud kursuste väärtusele, mis võivad osutada tulemuslikuks haridusvaesuse vastu võitlemisel;
16. ergutab HK 2020 raamistikus parimate tavade vahetamist;
17. rõhutab, et HK 2020 raamistikus tehtav koostöö täiendab põhjalikult selliseid riiklikke meetmeid nagu üksteiselt õppimine, andmekogumine, töörühmade tegevus ja heade riiklike tavade vahetamine, nimetatud meetmete läbipaistvuse suurendamise ning nende tulemuste parema koordineerimise ja levitamise kaudu;
18. rõhutab, millist rolli omavad välised ühingud ja vabaühendused, kes tulevad koolidesse, et õpetada lastele täiendavaid oskusi ja sotsiaalseid pädevusi, näiteks kunste või käelist tegevust, soodustades seega integratsiooni, oma keskkonna paremat mõistmist, solidaarsust õppimises ja elus, parandades tervete klasside õppepädevusi;
19. on mures, et õpetajahariduse ja -koolituse kvaliteet on teatavates ELi liikmesriikides ulatuse ja keerukuse poolest ajast maha jäänud, võttes arvesse tänapäeval õpetamiseks vajalikke pädevusi, nagu toimetulemine õppijate suureneva mitmekesisusega ja innovatiivsete pedagoogikameetodite ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite kasutamine;
20. ergutab liikmesriike kohandama oma algseid õpetajate koolituse ja täienduskoolituse programme ning kasutama paremini liikmesriikide vahelisi vastastikuse õppimise meetmeid, samuti edendama koostööd ja partnerlussuhteid pedagoogikakõrgkoolide ja õpetajate seminaride vahel;
21. tunneb heameelt HK 2020 uue prioriteedi üle, milleks on õpetajate parem toetamine ja nende staatuse tõstmine, mis on õpetajate aupakliku kohtlemise eeltingimus, suurendades seega nende elukutse atraktiivsust; on arvamusel, et kõnealuse eesmärgi täitmine eeldaks õpetajate paremat ettevalmistust ja koolitust ning nende töötingimuste parandamist, sealhulgas palkade tõstmist teatavates liikmesriikides, arvestades, et õpetajad teenivad sageli kõrgkooli lõpetanute keskmisest palgast vähem;
22. märgib murelikult, et mõnedes liikmesriikides, eelkõige raskustes olevates riikides, on õpetajate ettevalmistus ja hariduse kvaliteet personalipuuduse ja haridusvaldkonnas toimunud kärbeta tõttu halvenenud;
23. juhib tähelepanu sellele, et avatud ja innovaatiline haridus ja koolitus on üks HK 2020 prioriteetsetest valdkondadest; rõhutab, kui oluline on arendada ja edendada innovaatilisust ja paindlikkust õpetamis-, õppimis- ja teadmussuurendamise meetodite puhul, milles üksikisikud aktiivselt osalevad;
24. julgustab liikmesriike kasutama täiel määral ära digiteerimise, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate ning uute tehnoloogiate potentsiaali, sealhulgas avatud andmete platvorme ja laialt avatud e-õpet, et parandada õppimise ja õpetamise kvaliteeti ja juurdepääsetavust nendele; kutsub ELi ja liikmesriike üles tegema kõiki vajalikke pingutusi, et tõhustada digitaalset ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alast pädevust, samuti nende vahendite kasutamise õpetamisele pühendatud erikursuste korraldamise kaudu õpetajatele, õpilastele ja üliõpilastele; julgustab vahetama parimaid tavasid ning tõhustama piiriülest koostööd selles valdkonnas;
25. väljendab suurt heameelt asjaolu üle, et komisjon on pööranud tähelepanu digitaalsete oskuste olulisusele; rõhutab, et erakordselt oluline on varustada 21. sajandil noori inimesi nende oskustega;
26. rõhutab, et HK 2020 raamistikus tuleks suuremat tähelepanu pöörata küsimusele, mis seisneb õpitulemuste tõstmises kättesaadavatele vahenditele vastavalt, pidades eelkõige silmas täiskasvanuõpet;

Neljapäev, 23. juuni 2016

27. ergutab komisjoni ja liikmesriike vaatama läbi Euroopa finantsinstrumentidest rahastatavate haridus- ja koolitusprogrammide hindamise praegused eeskirjad, pannes suuremat rõhku kvaliteedipõhisele mõju hindamisele ja nende tulemustele seoses silmaspeetavate HK 2020 prioriteetidega;
28. kutsub liikmesriike üles toetama stipendiumite ja laenudega selliseid haridus- ja õppekavasid, mille struktuur aitab viia haridust kooskõlla tegelike vajadustega;
29. rõhutab, et vaja on pingutuste paremat koondamist haridus- ning koolitusvaldkonnas, ühendades ja ühtlustades olemasolevad programmid ja algatused;
30. kutsub komisjoni üles kohtlema vähemusrühmi vajaduse korral eraldi rühmana ja diskreetselt, et käsitleda paremini iga rühma vastavaid probleeme;
31. usub kindlalt, et investeerimine väikelaste haridusse ja hooldusesse, mis on asjakohaselt kohandatud iga sihtrühma tundlikkuse staadiumile ja küpsustasemele, tagab suurema tulu kui investeeringud ühessegi teise haridusastmesse; märgib, et väikelaste haridusse investeerimine vähendab tõendatult hilisemaid kulusid;
32. usub, et kõikidel tasemetel sõltub hariduse edu hästi koolitatud õpetajatest ning nende pidevalt täienevast ametialase hariduse tasemest ning seetõttu on õpetajate koolitamiseks vaja piisavaid investeeringuid;

Hariduse ja koolituse kvaliteet

33. palub, et suuremat tähelepanu pöörataks alates lasteaiast kuni elu lõpuni antava hariduse kvaliteedile;
34. nõuab, et koos kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi sidusrühmadega töötataks välja head tavad kvalitatiivse edu hindamiseks ning kvaliteediandmete kasutamisse investeerimiseks, sõltumata HK 2020 raamistikus kasutatavate indikaatorite ja sihttasemete tähtsusest;
35. rõhutab, kui oluline on õpetada ja õppida üldisi põhioskusi, nagu IKT, matemaatika, kriitiline mõtlemine, võõrkeeled, liikuvus jne, mis võimaldavad noortel hõlpsasti kohaneda muutuva sotsiaal- ja majanduskeskkonnaga;
36. märgib, et enneolematult paljud õppijad on seotud formaalharidusega; väljendab muret asjaolu pärast, et ELis on noorte töötuse määr endiselt kõrge ja kõrghariduse omandanud inimeste tööhõive määr on langenud;
37. rõhutab, et strateegias „Euroopa 2020“ sätestatud haridust ja koolitust puudutavaid eesmärgi, sealhulgas eelkõige eesmärgi vähendada koolist väljalangevuse määra 10 %-ni ning eesmärgi anda kõrgharidus 40 %-le nooremast põlvkonnast, ei tohiks täita hariduse kvaliteedi arvelt, vaid tuleks pigem täita, võttes arvesse HK 2020 esimest eesmärki „asjakohased ja kvaliteetsed oskused ja pädevused“; märgib, et üks viis selle saavutamiseks on duaalse haridusprojektide arendamise kaudu;
38. juhib tähelepanu asjaolule, et standardtestide ja haridusalase vastutuse kvantitatiivse käsitusega mõõdetakse parimal juhul traditsiooniliste pädevuste piiratud osa ning see võib tuua kaasa olukorra, kus koolid peavad kohandama õppekavasid testimaterjaliga, jättes nii unarusse hariduse sisulised väärtused; juhib tähelepanu asjaolule, et haridusel ja koolitusel on oluline roll eetiliste ja kodanikuväärtuste ning inimlikkuse arendamisel, samal ajal kui õpetajate tööd ja õpilaste saavutusi selles vallas testide tulemustes ei kajastata; juhib sellega seoses tähelepanu vajadusele olla haridusasutustes paindlik, innovaatiline ja loov, kuna niiviisi saab edendada õppe kvaliteeti ja haridustaset;
39. rõhutab, kui oluline on kvaliteetse hariduse saavutamiseks edendada põhioskusi;
40. rõhutab, kui oluline on tagada kvaliteetne alusharidus ning selle õigeaegne ajakohastamine; rõhutab üksikisikule suunatud lähenemisviisi erakordselt olulist rolli haridus- ja koolitussüsteemides, millega aidatakse kaasa loovuse ja kriitilise mõtlemise arengule, keskendudes samal ajal õpilase isiklikele huvidele, vajadustele ja võimetele;

Neljapäev, 23. juuni 2016

41. kutsub liikmesriike üles suunama investeeringuid kaasavasse haridusse, mis on vastavuses ühiskonna kitsaskohtadega, et tagada võrdne juurdepääs ja võrdsed võimalused kõigile; rõhutab, et kvaliteetne haridus ja koolitus, sealhulgas elukestva õppe võimalused ja programmid, mille eesmärk on vältida diskrimineerimise kõigi vormide vastu, majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse vastu ning tõrjutuse põhjuste vastu, on erakordselt olulised sotsiaalse ühtekuuluvuse ja nende noorte inimeste elude parandamiseks, kel on ebasoodsad sotsiaalsed ja majanduslikud tingimused, ning kes on pärit vähemusrühmadest, ning rõhutab vajadust jätkata pingutuste tegemist koolist varajase väljalangemise vähendamiseks;
42. palub, et hariduse ja koolituse valdkonda kaasataks senisest enam puude või erivajadustega inimesi ning nõuab samas, et parandataks õpetajaharidust eesmärgiga anda õpetajate käsutusse asjakohased vahendid puudega õpilaste kaasamiseks, integreerimiseks ja toetamiseks;
43. rõhutab, et Bologna protsessi ja õpilaste liikuvuse kõrvalmõjusid tuleks uurida ja hinnata; ergutab liikmesriike tegema eesmärkide saavutamiseks suuremaid jõupingutusi ja tagama Bologna protsessi raames ühiselt kokku lepitud reformide ja liikuvusprogrammide rakendamise ning tegema suuremat koostööd puuduste kõrvaldamiseks, et see kajastaks paremini tudengite ja kogu akadeemilise kogukonna vajadusi ning stimuleeriks ja toetaks kõrghariduse kvaliteedi parandamist;
44. toetab ülikooli kogukonna laiemat kaasamist HK 2020 töötüklisse;
45. märgib, et Bologna protsess on kaasa toonud olulisi saavutusi ning on arvamisel, et haridusasutused peaksid kohaldama paindlikkust moodulite ja Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) kasutamisel;
46. tunneb heameelt pingutuste üle suurendada õpilaste arvu sellistes ainetes nagu loodusteadused, tehnoloogia, inseneriteadused ja matemaatika, kuid mitte humanitaarteaduste arvelt, mis on loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna erialade pakutavate võimaluste asjakohaseks kasutamiseks hädavajalikud;
47. rõhutab, et rahas väljendatavad tulemused ei tohiks olla kogu akadeemilise tegevuse eeltingimuseks, ning nõuab sellega seoses, et tehtaks jõupingutusi, et humanitaarteaduseid ei ähvardaks teadusmaastikult kadumise oht;
48. toetab terviklikumat lähenemisviisi, mille puhul rõhutatakse eri valdkondade olulisust haridus- ja teadustegevuses;
49. toetab muutust, et liikuvusprogramme töötatakse edaspidi välja kvalitatiivseid tulemusi silmas pidades, mis vastaksid prioriteetidele ning teeniksid kehtestatud õppimis- ja koolituseesmärke; kutsub üles rakendama nõuetekohaselt liikuvust käsitleva Euroopa kvaliteediharta ettepanekuid ning kasutama paremini kõiki vahendeid, mis on olemas õpilaste ettevalmistamiseks nende jaoks vajalikuks õiget tüüpi liikuvuseks; julgustab liikmesriike kasutama täiel määral ära rahvusvahelistumise potentsiaali kodumaal, et pakkuda liikuvuses mitte osaleda soovivatele õpilastele rahvusvahelist mõõdet nende õpingute ajal;
50. kinnitab uuesti vajadust tagada juurdepääsetavus liikuvusvõimalustele, eelkõige kutsekoolituses, ebasoodsas olukorras olevatele noortele ning diskrimineerimise eri vormide all kannatavatele inimestele; rõhutab, kui oluline roll on liikuvusprogrammidel, nagu programm „Erasmus+“, valdkonnaüleste oskuste ja pädevuste väljaarendamise soodustamisel noorte hulgas; rõhutab, et tuleb tugevdada täiskasvanuhariduse uuendatud Euroopa tegevuskava;
51. rõhutab, kui oluline on kvalifikatsioonide ja diplomite tunnustamise üldine raamistik kui piiriülese haridus- ja tööalase liikuvuse tagamise peamine tegur;
52. nõuab suuremaid jõupingutusi mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimiseks, sealhulgas vabatahtlik teenistus, ja tunnustamisvahendite väljatöötamist digitaalsel teel omandatud teadmiste ja pädevuste jaoks;

Neljapäev, 23. juuni 2016

53. märgib, et erilist tähelepanu tuleks pöörata oskusi ja kvalifikatsioone puudutavate olemasolevate ELi vahendite lihtsustamisele ja ratsionaliseerimisele, et need jõuaksid laiema avalikkuseni kooskõlas komisjoni 2014. aasta uuringu „Euroopa oskuste ja kvalifikatsioonide ala“ tulemustega;

Ränne ja haridus

54. rõhutab, et Euroopa sisese ja väljastpoolt tuleva rände ja praeguse pagulas- ja humanitaarkriisi tõttu tekkivate probleemidega haridus- ja koolitussüsteemides tuleks tegeleda nii Euroopa, riikide kui ka piirkondade tasandil;

55. rõhutab, et suutmatus rändajatele, pagulastele ja varjupaigataotlejatele haridust ja koolitust pakkuda mõjutab negatiivselt nende tulevast tööalast konkurentsivõimet, vastuvõtva riigi kultuuriliste ja sotsiaalsete väärtuste tundmaõppimist ning lõppkokkuvõttes nende integratsiooni ja panust ühiskonda;

56. nõuab parema koostöö tegemist ELi ja riiklike ametiasutuste vahel, et leida õige lähenemisviis pagulaste ja rändajate kiireks, täielikuks ja jätkusuutlikuks integratsiooniks haridus- ja koolitussüsteemidesse;

57. tunneb heameelt otsuse üle arvestada rändajate haridusega HK 2020 tööühmade töös ning korraldada tööühmade esialgse tegetsemisaja jooksul vastastikust õppimist;

58. rõhutab vajadust liikmesriikide haridusministeeriumite ning Euroopa Komisjoni hariduse ja kultuuri peadirektoraadi vahelise koostöö järele, et tagada võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele, aidates eelkõige kõige ebasoodsamas olukorras elavaid ning erineva taustaga inimesi, sealhulgas äsja saabunud rändajaid, integreerides nad positiivsesse õpikeskkonda;

59. nõuab, et võetaks meetmeid, et integreerida nii Euroopast kui ka väljastpoolt Euroopat pärit rändajate, pagulaste ja varjupaigataotlejate lapsi haridus- ja koolitussüsteemidesse ning aidata neil kohaneda vastuvõtva liikmesriigi õppekava ja õppimisnormidega, toetades innovaatilisi õppemeetodeid ja andes lastele keeleabi ning vajaduse korral sotsiaalabi, ning aidata neil tutvuda vastuvõtva riigi kultuuri ja väärtustega, säilitades samal ajal oma kultuuripärandi;

60. ergutab liikmesriike leidma võimalusi, kuidas integreerida rändajatest õpetajaid ja teadlasi Euroopa haridussüsteemidesse ja kasutada otstarbekalt nende keele- ja õpetamisoskusi ja kogemusi;

61. soovib liikmesriikidel ja haridusasutustel anda selge teabe esitamise ja kontaktpunktide kaudu nõu ja tuge rändajatele, pagulastele ja varjupaigataotlejatele, kes soovivad juurdepääsu haridusteenustele;

62. tunneb muret asjaolu pärast, et OECD riikides tegutsevatest õpetajate koolitajatest pooltel on tunne, et õpetajate koolitus ei valmista neid tõhusaks toimetulekuks mitmekesisusega piisavalt ette ning julgustab liikmesriike tagama õpetajatele pideva professionaalse toetuse selles valdkonnas, andes neile vajalikud pedagoogilised pädevused selliste teemade puhul nagu ränne ja akulturatsioon ning võimaldades neil kasutada tundides mitmekesisust kui rikkalikku õppeallikat; toetab liikmesriikide vahelise vastastikuse õppimise tegevuse potentsiaali paremat ärakasutamist;

63. toetab ideed luua õpetajatele suuniseid ning abi- ja nõustamispunkte, mis pakuksid neile õigeaegset tuge klassis õpilaste erinevast taustast tulenevate erisustega tegelemiseks positiivsel moel ja edendades õpilaste vahel kultuuridevahelist dialoogi, kui neil on tegemist õpilastega, kes võivad radikaliseeruda;

64. nõuab diferentseeritud koostoime arendamist HK 2020 tööühmade ja võrgustike, nagu radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustiku haridustööühma vahel;

Neljapäev, 23. juuni 2016

65. nõuab asjakohase eksperdirühma moodustamist, nagu on ette nähtud Euroopa Liidu noorte töökavas (2016–2018);
66. rõhutab vajadust suurema hulga keelepõhiste õppeprogrammide järele;
67. kutsub liikmesriike üles tegema jõupingutusi, et arendada kiiresti välja rändajate, pagulaste ja varjupaigataotlejate kvalifikatsioonide paremaks mõistmiseks ja kindlaks määramiseks mehhanismid, kuna paljudel ELi sisenejatel puuduvad ametlikud kvalifikatsioonitõendid;
68. kutsub liikmesriike üles uurima, kuidas võiks arendada professionaalsete kvalifikatsioonide olemasolevat tunnustamissüsteemi, sealhulgas asjakohast hariduse taustakontrolli;
69. on veendunud, et mitteformaalsel ja informaalsetel õppel on potentsiaali saada tõhusaks vahendiks rändajate edukaks integratsiooniks tööturule ja ühiskonda;
70. rõhutab mitteformaalse ja informaalset õppe ning sportlikes ja vabatahtlikes tegevustes osalemise tähtsust kodaniku-, sotsiaalsete ja kultuuridevaheliste pädevuste arendamise soodustamiseks; rõhutab asjaolu, et mõned riigid on teinud suuri edusamme asjakohaste õigusraamistike väljatöötamisel, samal ajal kui teistel on raskusi laiaulatuslike valideerimisstrateegiatega loomisel; rõhutab seega vajadust töötada välja laiaulatuslikud strateegiad valideerimise võimaldamiseks;
71. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lihtsustama meetmeid rändajatest, pagulastest ja varjupaigataotlejatest üliõpilaste vastuvõtmiseks kõrgkoolidesse, ilma et piirataks riiklikke eeskirju ja volitusi seoses juurdepääsuga haridusele ja koolitusele; tunnustab sellega seoses mitmes Euroopa ülikoolis vastuvõetud algatusi ning julgustab parimate tavade vahetamist selles valdkonnas;
72. nõuab juurdepääsuvõimaluste loomist pagulastest või konfliktipiirkondadest pärit üliõpilastele, et neil oleks võimalik Euroopa ülikoolidesse sisse astuda (sealhulgas õppida kaugõppes);
73. kutsub liikmesriike üles lihtsustama rändajatest õpilaste õppima asumist kõigil haridustasanditel;
74. leiab, et programmi Science4Refugees tuleks hinnata ja vajaduse korral edasi arendada; pooldab ELi ja liikmesriikide tasandil mittetulunduslike institutsioonide toetamist, kes osutavad rändajatest, pagulastest ja varjupaigataotlejatest haritlastele abi teadus- ja muudes kutsevaldkondades;
75. märgib, et ajude äravool on ohtlik liikmesriikide, eriti Kesk-, Ida- ja Lõuna-Euroopas asuvate liikmesriikide jaoks, kus järjest suurem hulk noori ülikoolilõpetajaid on sunnitud emigreeruma; väljendab muret seoses HK 2020 tööühmade suutmatusega tasakaalustamatu liikuvuse probleemiga asjakohaselt tegeleda ning rõhutab vajadust tegeleda selle probleemiga riiklikul ja ELi tasandil;
76. rõhutab, et haridus ja koolitus on äärmiselt olulised vahendid, mille abil suurendada naiste mõjuvõimu kõigis elu valdkondades; rõhutab vajadust tegeleda soolise ebavõrdsusega ja arvestada noorte naiste erivajadustega, lisades HK 2020-sse soolise mõõtme; rõhutab, et kuna naiste ja meeste võrdõiguslikkus on üks ELi alusväärtusi, on vaja, et kõik haridusasutused toetaksid ja rakendaksid seda põhimõtet oma õpilaste hulgas eesmärgiga edendada sallivust, mittediskrimineerimist, kodanikuaktiivsust, sotsiaalset ühtekuuluvust ja kultuuridevahelist dialoogi;
- o
- o o
77. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0292

Taastuvenergia kasutuselevõttu käsitlev arenguaruanne

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon taastuvenergia kasutuselevõttu käsitleva arenguaruande kohta (2016/2041(INI))

(2018/C 091/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle XX jaotist keskkonna kohta ja XXI jaotist energeetika kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle IX jaotist tööhõive kohta ja XVIII jaotist majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle protokoll nr 26 üldhuviteenuste kohta ja protokoll nr 28 majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kohta,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Taastuvenergia kasutuselevõttu käsitlev arenguaruanne“ (COM(2015)0293) ja riiklikke kavasad,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärku (COP 21) ja Kyoto protokoll osaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi 11. istungjärku (CMP11), mis peeti Prantsusmaal Pariisis 30. novembrist kuni 11. detsembrini 2015, ning Pariisi kokkulepet,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa energiasüsteemi ümberkujundamise kiirendamine integreeritud energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) abil“ (C(2015)6317),
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi kütte- ja jahutusstrateegia“ (COM(2016)0051),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava“ (COM(2011)0112);
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta kohtumise järeldusi,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1513, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) uurimust kodanikuühiskonna rolli kohta ELi taastuvenergia direktiivi rakendamisel „Energia tuleviku muutmine: kodanikuühiskond kui peamine osaleja taastuvenergia tootmisel“;

⁽¹⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 81.

⁽³⁾ ELT L 239, 15.9.2015, lk 1.

Neljapäev, 23. juuni 2016

- võttes arvesse linnapeade kliima- ja energiapakti kuuluvat säästva energia tegevuskava,
  - võttes arvesse 25. juuni 1998. aasta keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (Århusi konventsioon),
  - võttes arvesse oma 5. veebruari 2014. aasta resolutsiooni kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta aastani 2030 ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse oma 14. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni eesmärgi kohta sõlmida Pariisis uus rahvusvaheline kliimakokkulepe ⁽²⁾,
  - võttes arvesse oma 15. detsembri 2015. aasta resolutsiooni elektri 10 % ühendatuse eesmärgi saavutamise ja Euroopa elektrivõrgu tugevdamise kohta 2020. aastaks ⁽³⁾,
  - võttes arvesse oma 15. detsembri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa energialiidu suunas liikumise kohta ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, regionaalarengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A8-0196/2016),
- A. arvestades, et EL tervikuna on aastaks 2020 seatud taastuvate energiaallikate eesmärgid saavutamata, ent mõned liikmesriigid peavad võtma täiendavaid meetmeid;
- B. arvestades, et taastuvenergiaga seotud kulutused on viimastel aastatel märgatavalt vähenenud, samal ajal kui tootmise ja salvestamise tehnoloogias on tehtud edusamme, mis on suurendanud taastuvenergia konkurentsivõimet tavaenergeetikaga võrreldes ja annab ainulaadse võimaluse tõelise Euroopa energiapoliitika kujundamiseks, mis ühtaegu suurendaks konkurentsivõimet ja vähendaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid; arvestades, et üleminek jätkusuutlikule ja tulevikuga arvestavale energiasüsteemile peab hõlmama jõupingutusi energiatõhususe, taastuvenergia, Euroopa energiaallikate parima kasutamise ja aruka taristu nimel; arvestades, et majanduskasvu ja töökohtade loomiseks ning ELi juhtrolli säilitamiseks nendes valdkondades on vaja pikaajalist stabiilset õigusraamistikku;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 kohaselt peab liidu energiapoliitika tagama energiaturu toimimise ja energiavarustuse kindluse, edendama energia tõhusat kasutamist ja säästmist, taastuvate energiaallikate arendamist ning energiavõrkude sidumist; arvestades, et kohustuslikud riiklikud ja ELi eesmärgid, konkreetsed kavandamis- ja aruandluskohustused, samuti toetavad meetmed on aidanud suurendada investeerimiskindlust ja taastuvenergia tootmisvõimsust ning soodustanud ülekande- ja jaotustaristu rajamist ELis;
- D. arvestades, et kooskõlas COP 21 Pariisi kokkuleppega tuleb taastuvenergia direktiivi kohandada, et viia see kooskõlla eesmärgiga hoida üleilmset temperatuuritõusu alla 1,5 °C tööstuseelse ajastu tasemega võrreldes; arvestades, et majandust, mis sõltub 100 % taastuvatest energiaallikatest, on võimalik saavutada vaid energiatarbimist vähendades, energiatõhusust suurendades ja taastuvaid energiaallikaid edendades;
- E. arvestades, et ulatuslik taastuvenergiapoliitika koos energiatõhususega on oluline tõukejõud ELi impordisõltuvuse ja energiainpordi koguarve vähendamiseks ning energiavarustuse kindluse suurendamiseks välistarnijate suhtes; arvestades, et EL impordib enam kui poole oma tarbitavast energiast, et selle maksumus on rohkem kui miljard eurot päevas ning et see moodustab üle 20 % liidu koguimpordist; arvestades, et impordisõltuvus on eriti suur

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0094.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0359.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0445.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0444.

Neljapäev, 23. juuni 2016

toornafta, maagaasi ja kivisöe puhul; arvestades, et taastuenergia ulatuslikuma kasutamise teel välditavad kütuste impordimise kulud moodustavad vähemalt 30 miljardit eurot aastas;

- F. arvestades, et taastuenergia arendamine võib aidata tagada energiajulgeolekut ja -sõltumatust, likvideerida kütteostuvõimetust, soodustada ELi majandusarengut ja tehnoloogilist juhtpositsiooni ning lahendada kliimamuutusega seotud probleeme; arvestades, et taastuvad energiaallikad aitaksid tagada Euroopa kodanikele stabiilset, taskukohast ja säästvat energiat, pöörates eriti tähelepanu kõige haavatavamatele; arvestades, et taastuvad energiaallikad peaksid võimaldama kodanikel saada kasu isetootmisest ja ettearvestatavast energiavarustusest;
- G. arvestades, et taastuenergia arendamine peaks toimuma üheaegselt hästitoimiva elektrienergia siseturu kujundamisega; arvestades, et energialiit peaks põhinema sellisele jätkusuutlikule ja tulevikku suunatud energiasüsteemile üleminekul, mille peamiseks tugisammasteks on energiatõhusus ja -säästmine, taastuenergia ja arukas taristu;
- H. arvestades, et ELi taastuenergia sektori ettevõtted, millest paljud on VKEd, annavad Euroopas tööd 1,15 miljonile inimesele ja neile kuulub 40 % kõigist maailma taastuenergiatehnoloogia patentidest, mis annab ELile maailmas juhtpositsiooni; arvestades, et komisjoni andmetel saaks keskkonnasäästlikus majanduses 2020. aastaks luua kuni 20 miljonit töökohta, kusjuures ühtlasi on see oluline töökohtade loomise võimalus maapiirkondades; arvestades, et VKEde, kooperatiivide ja üksikisikute projektidel on taastuenergia sektori uuendamisel ja arendamisel oluline roll;
- I. arvestades, et komisjon soovib viia ELi taastuenergia sektoris ülemaailmsele juhtpositsioonile, mis on tööstuspoliitikas hädavajalik; arvestades, et Hiinast on saanud üleilmne liider taastuenergiasse investeerimises ning et Euroopa investeeringud on vähenenud 21 %, langedes 2014. aasta 54,61 miljardilt eurolt (62 miljardit USA dollarit) 2015. aastaks 42,99 miljardile eurole (48,8 miljardit dollarit), mis on üheksa aasta madalaim näitaja;
- J. arvestades, et jätkuvaks taastuenergiasse investeerimiseks on vaja nii avaliku ja erasektori ettenägelikku juhtimist ja pühendumist kui ka pikaajalist, stabiilset ja usaldusväärset poliitikaraamistikku, mis oleks kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppes lähtuvate ELi kliimakohustustega, kusjuures see annaks Euroopas suured võimalused töökohtade loomiseks ja majanduskasvuks;
- K. arvestades, et esmatähtis on määrata ulatuslikud ja realistlikud eesmärgid – üldsuse osalemine ja järelevalve, selged ja lihtsad eeskirjad ja kohaliku, piirkondliku, riikliku ning Euroopa tasandi toetus, samuti kõigi sidusrühmade kaasamine, kaasa arvatud sotsiaalpartnerid (tuues kokku töötajate ja ettevõtjate esindajad) ja muud kodanikuühiskonna organisatsioonid, ning et taastuenergia edukaks arendamiseks tuleb neid eesmärke veelgi tugevdada;
- L. arvestades, et taastuenergia edendamisel on oluline austada omandiõigust;
- M. arvestades, et taastuenergia pakub võimalust tagada suurem energiademokraatia, võimaldades tarbijatel energiaturul teiste sidusrühmadega võrdsel alusel aktiivselt osaleda, taastuenergiat ise toota, tarbida, säilitada ja müüa kas individuaalselt või kollektiivse haldamise teel, samuti avaliku ja erasektori investeeringute kaudu, kaasa arvatud energiatootmise detsentraliseeritud vormid, mille on algatanud linnade, piirkondade ja kohalikud ametiasutused; arvestades, et taastuenergiaprojektid peaksid andma kodanikele suurema kontrolli oma energiatarbimise ja energiaülemineku üle ning soodustama nende otsest osalemist energiasüsteemis, sealhulgas investeerimiskavade kaudu;
- N. arvestades, et Põhjmere piirkonna avameretuulest on 2030. aastaks võimalik toota üle 8 % Euroopa elektrivarustusest;

Neljapäev, 23. juuni 2016

O. arvestades, et teatavad liikmesriigid sõltuvad rohkem üksikutest fossiilkütusetarnijatest; arvestades, et tänu taastuvatele energiaallikatele on fossiilkütuste impordilt säästetud 30 miljardit eurot ning maagaasi tarbimine on vähenenud 7 %, mille tulemusel Euroopa, kes on endiselt maailma suurim energiaimportija, on suutnud tugevdada oma energiasõltumatust ja energiapuudust;

Edusammud taastuvenergia valdkonnas

1. kiidab heaks komisjoni võetud kohustused taastuvenergia valdkonnas; leiab seoses taastuvenergia direktiiviga, et praegune siduvate riiklike eesmärkide, riiklike taastuvenergia kavade ja kaheaastase tsükliga seire kombinatsioon on aidanud oluliselt edendada ELi liikmesriikide taastuvenergia tootmise võimsust; nõuab tungival, et komisjon tagaks 2020. aasta taastuvenergia direktiivi täieliku rakendamise ning koostaks põhjaliku 2020. aasta järgse õigusraamistiku; rõhutab sellega seoses, et on vaja stabiilset pikaajalist reguleerivat raamistikku, sealhulgas riiklikke ja ELi taastuvenergia eesmärke, mis kujutaksid endast kõige tõhusamat viisi liidu pikaajaliste (2050. aasta) kliimaeesmärkide saavutamiseks;

2. märgib rahuloluga, et EL tervikuna püsib 2020. aasta eesmärkide saavutamise kursil, kuid tunneb muret selle pärast, et komisjoni 2015. aasta taastuvenergia eduaruande 2014–2020 hinnangute kohaselt peab hulk riike (Belgia, Hispaania, Luksemburg, Madalmaad, Malta, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik) võib-olla oma poliitikat ja vahendeid tugevdama, et tagada oma 2020. aasta eesmärkide täitmine, kusjuures ka Ungari ja Poola puhul ei ole kindel, et nad oma eesmärgid saavutavad; kutsub mahajäänud liikmesriike üles tempo taastamiseks lisameetmeid võtma; tunneb heameelt, et mõned liikmesriigid – näiteks Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Taani, Eesti, Horvaatia, Itaalia, Läti, Leedu, Austria, Rumeenia, Soome ja Rootsi – on oma 2020. aasta eesmärgid juba saavutanud või on neid kohe saavutamas;

3. peab kahetsusväärseks, et komisjoni taastuvenergia eduaruandes ei esitata riigipõhiseid soovitusi poliitika ja vahendite kohandamiseks, et tagada 2020. aasta eesmärkide saavutamine; arvestades, et juurdepääs kapitalile on esmatähtis, kuid samas on ELi 28 liikmesriigi kapitalikulu oluliselt erinenud, mille tulemusel on tekkinud lõhe põhja ja lääne ning ida ja lõuna vahel; märgib, et erinevused taastuvenergia edendamise põhimõtetes võivad ELi riikide konkurentsivõime erinevusi veelgi suurendada; märgib, kui vajalik on ELi finantsmehhanism taastuvenergiaprojektide riskist tulenevate suurte kapitalikulude vähendamiseks;

4. rõhutab sellega seoses, kui oluline on kindlaks teha liikmesriikide taastuvenergiapoliitika parimad tavad, neid levitada ja edendada nende omaksvõtmist järjekindlana Euroopa mudeli raames, toetades liikmesriikide suuremat koostööd ja kooskõlastamist; kutsub komisjoni üles säilitama oma rolli taastuvenergia edusammude jälgimisel ja selle arengu aktiivsel toetamisel; rõhutab, kui oluline on hinnata taastuvaid energiaallikaid nende konkurentsivõime, jätkusuutlikkuse, kulutõhususe ja geopoliitilise tasakaalu ning kliimamuutusega seotud eesmärkidega sobivuse suhtes;

5. tunnustab riiklike kavade ja aruandluskohustuste olulisust liikmesriikide edusammude jälgimisel ning usub, et neid kohustusi tuleks pärast 2020. aastat jätkata; tunnustab, et liikmesriikide energiaallikate jaotuse määramine jääb ELi toimimise lepingu artikli 194 kohaselt riikide pädevusse, kusjuures iga riik edendab oma taastuvenergiavahendite arengut, mistõttu energiaallikate jaotus on väga mitmekesine;

6. rõhutab lihtsate, juurdepääsetavate, taskukohaste ja tõhusate haldusmenetluste olulisust;

7. palub komisjonil tulevastesse taastuvenergia arenguaruannetes lisada hinnang taastuvate energiaallikate mõju kohta kuludele ja hindadele, eelkõige kodumajapidamiste makstavatele hindadele;

8. tõstab esile energiaturu eeskirju käsitleva ELi seadusandliku ettepaneku olulisust, kuna integreeritud turg on oluline taastuvenergia arenguks ning leibkondadele ja ettevõtetele tarnitava energia hinna vähendamiseks;

Neljapäev, 23. juuni 2016

9. rõhutab, kui olulised on stabiilsed ja kulutõhusad taastuvenergia toetuskavad pikaajaliste investeeringute tegemiseks, mis on lühemal ajavahemikul reageerimisvõimelised ja kohandatavad ning on kohandatud riikide vajaduste ja olukordadega, võimaldades väljakujundatud taastuvenergiatehnoloogia toetamise järk-järgult lõpetada; väljendab heameelt, et mitu taastuvenergiatehnoloogiat on kulude poolest kiiresti saamas tavapärase elektritootmisviiside konkurentideks; rõhutab, et energiaüleminek sõltub õigus-, finants- ja reguleerivate raamistike läbipaistvusest, ühtsusest ja järjepidevusest, mis aitab suurendada investorite usaldust; peab kahetsusväärseks taastuvenergia toetuskavade muudatusi, mis muudavad juba tehtud investeeringute tasuvust; kutsub liikmesriike üles sidusrühmi alati aegsasti kõigist taastuvenergia toetuskavade muudatustest teavitama ja nendega põhjalikult konsulteerima; kutsub komisjoni üles kiiresti kontrollima riiklike toetuskavade sobivust komisjoni suunistega, et vältida soovimatut viivitust nende rakendamisel ja võimalikult vähendada turumoonutusi;

10. rõhutab, et teadus- ja arendustegevus on taastuvenergia arendamisel väga tähtsal kohal; tuletab meelde parlamendi eesmärki, mille kohaselt 85 % rahalistest vahenditest eraldatakse programmi „Horisont 2020“ energeetikapeatüki alusel mittefosüülset päritolu energia edendamisele; palub Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel veelgi hõlbustada kõigi olemasolevate rahastamiskavade tulemuslikku kasutamist ning tagada juurdepääs kapitalile, eelkõige VKEde jaoks, samuti toetada teadus- ja arendustegevust seoses taastuvenergiaga, selle salvestamisega ja seotud toodete arendamisega, et muuta ELi taastuvenergiatööstus konkurentsivõimelisemaks, võimaldada taastuvenergia laiemat kasutuselevõttu ja vältida konkurentsivõime erinevuste edasist suurenemist ELi liikmesriikide vahel;

11. rõhutab, et elektri salvestamine võib aidata suurendada ELi elektrisüsteemi paindlikkust ja tasakaalustada taastuvenergia tootmisest tulenevat kõikumist; kordab, et kehtivas elektridirektiivis (direktiiv 2009/72/EÜ) ei mainita salvestamist, ja rõhutab, et elektridirektiivi tulevasel läbivaatamisel tuleb arvesse võtta arvukaid teenuseid, mida energia salvestamine võib pakkuda; on arvamusel, et salvestamise osas selgema seisukoha võtmine võimaldaks põhivõrgu- ja võrguettevõtjatel energia salvestamise teenustesse investeerida;

12. rõhutab, et kõigi tasandite toetuskavad peaksid keskenduma tehnoloogiale, millel on suur potentsiaal vähendada taastuvate energiaallikate kulusid ja/(või) suurendada selliste energiaallikate osakaalu turul;

13. on seisukohal, et tulevane teadus- ja arendustegevuse strateegia peaks keskenduma aruka võrgu ja aruka linna arenduste hõlbustamisele; leiab lisaks, et elektrisõidukite kasutamine, sõidukite aruka laadimise ja sõiduki-jaotusvõrgu tehnoloogia võib märgatavalt parandada energiatõhusust ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu võimalusi;

14. on seisukohal, et Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ja Ühtekuuluvusfond võivad aidata direktiivis 2009/28/EÜ ning kliima- ja energiapoliitika raamistikus 2030 seatud eesmärged saavutada, samuti taastuvenergia tootmisega seotud teadusuuringuid ja innovatsiooni rahastada, toetades samal ajal töökohtade loomist ja majanduskasvu; toonitab, kui oluline on temaatiline keskendumine ühtekuuluvuspoliitikas, sest see peaks hõlbustama investeeringute suunamist vähese süsinikdioksiidiheitega majandusse, k.a taastuvenergia, eriti arvestades temaatilise eesmärgi „Vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine kõikides sektorites“ silmapaistvat rolli; kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi ja kasutama paremini ära olemasolevaid rahastamisvõimalusi selleks otstarbeks, toonitades samal ajal võimalusi kohalike äride arenguks ja töökohtade loomiseks; tuletab meelde Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi ühiseid sätteid, millega toetatakse selliste projektide abikõlblikkust, mis on seotud energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate kasutamisega kodumajapidamistes, üldkasutatavates hoonetes ja ettevõtetes, ning on seisukohal, et taastuvenergiaturgude piirkondlik integratsioon, mida saaks saavutada kõnealuste rahastamisvahendite abil, edendaks selles osas märkimisväärselt ühtekuuluvuspoliitikat;

15. rõhutab, kui vajalik on koostöö tihendamine ja kooskõlastamine liikmesriikides ja piirkondades ning nende vahel, samuti terviklik lähenemisviis tehniliste täiustuste, arukate võrkude arendamise ja rakendamise, võrkude kohandamise ja võimsuse, nutiarvestite, salvestamise, nõudluse juhtimise, energiatõhususe ja uuendusliku taastuvenergia tootmise avalikele investeeringutele ja rahastamisele;

Neljapäev, 23. juuni 2016

16. toonitab, et paljude liikmesriikide energiavõrgud lihtsalt ei ole sobilikud mitmesugustest taastuvatest energiaallikatest toodetud energia vastuvõtuks; rõhutab, et energiavõrkude ajakohastamine on tootmise ja ülekande muutustega kohandamiseks hädavajalik;

17. nõuab tungivalt läbipaistvuse ja üldsuse osaluse suurendamist ning kõigi sidusrühmade aegsat kaasamist riiklike taastuvenergiakavade väljatöötamisse; väljendab kahetsust, et taastuvenergia direktiivi sätete rakendamise kohta ei ole praegu piisavalt teavet, ja rõhutab liikmesriikide üksikasjalikumate kahe aasta aruannete vajalikkust; kutsub komisjoni üles suurendama oma rolli taastuvenergia edusammude järelevalves ja nende toetamisel; kutsub komisjoni üles oma jõustamisvõlutusi läbipaistvamalt kasutama;

18. rõhutab, kui oluline on kõigi haldustasandite, samuti ühenduste osalemine taastuvenergiaga põhineva energia tootmise, tarbimise ja oma tarbeks kasutamise mudeli rakendamisel; palub komisjonil suurendada toetust linnapeade paktile, arukatele linnadele ja arukatele kogukondadele ning 100 % taastuvaid energiaallikaid kasutavatele kogukondadele, et võimaldada teadmiste ja parimate tavade levitamist;

19. märgib, et suurenenud piirkondlik koostöö taastuvenergia vallas on väga oluline, et tagada taastuvate energiaallikate edasiarendamine;

20. peab kiiduväärseks, et 2013. aastal võimaldas taastuvenergia kasutamine ära hoida umbes 388 miljoni brutotonna süsinikdioksiidi tootmise ja vähendada fossiilkütuste nõudlust ELis 116 miljoni tonni võrra;

21. rõhutab taastuvenergiasektori tohutut töökohtade loomise potentsiaali; palub liikmesriikidel tagada, et energiaüleminekul, mis peaks põhinema kvaliteetsete töökohtade loomisel, et nõrgestataks tööõiguse norme;

Taastuvenergia tulevikus

22. rõhutab, et taastuvate energiaallikate eesmärgid tuleb kehtestada kooskõlas kliimaeesmärkidega, milles 195 riiki 2015. aasta detsembris Pariisis kokku leppisid; võtab teadmiseks Euroopa Ülemkogu ettepaneku suurendada taastuvenergia osakaalu 2030. aastaks vähemalt 27 %ni; tuletab meelde parlamendi üleskutset kehtestada siduv eesmärk saavutada 2030. aastaks vähemalt 30 % taastuvenergia osakaal energiatarbimises, kusjuures see tuleb saavutada riiklike eesmärkide toel, et tagada investoritele vajalik kindlustunne ja õiguskindlus; on seisukohal, et hiljutise COP 21 kokkuleppe taustal oleks vaja tunduvalt ulatuslikumaid eesmärke; rõhutab, et selged ja põhjalikud eesmärgid võimaldavad kindlust suurendada ja ELile üleilmsel tasandil juhtpositsiooni tagada; palub, et komisjon esitaks ulatuslikuma 2030. aasta kliima- ja energiapaketi, millega suurendataks ELi taastuvate energiaallikate eesmärki vähemalt 30 % ning mida rakendatakse individuaalsete riiklike eesmärkide kaudu;

23. rõhutab uute taastuvenergia ja turukorralduse õigusaktide asjakohasust uue raamistiku loomisel, mis sobib taastuvenergia arendamiseks ning põhineb usaldusväärsetel toetuskvadel ja taastuvenergia tehnoloogia täielikul turuosalusel;

24. tõdeb, et maksukärped on oluline fossiilenergialt taastuvenergiale ülemineku stiimul ning nõuab tungivalt, et komisjon reformiks energia maksustamise direktiivi ja riigiabi eeskirju, mis ei võimalda neid stiimuleid maksimaalselt ära kasutada;

25. rõhutab, et 2020. aastaks juba kokku lepitud eesmärgid tuleb taastuvenergia direktiivi hilisemal läbivaatamisel aluseks võtta, et liikmesriigid ei saaks seada pärast 2020. aastat madalamaid eesmärke kui selleks aastaks ette nähtud; toonitab, et ELi 2030. aasta taastuvenergia eesmärgi saavutamine eeldab ühiseid jõupingutusi; rõhutab, et liikmesriigid peaksid koostama oma riiklikud kavad õigeaegselt ja et komisjon vajab suuremat järelevalvesuutlikkust, ka pärast 2020. aastat, tulemuslikuks ja õigeaegselt järelevalveks piisavaid vahendeid ja võimalust kahjulike meetmete korral sekkuda; on veendunud, et selline järelevalve on võimalik üksnes siis, kui komisjon määrab kindlaks liikmesriikide võrdlusalused, mis võimaldavad nende taastuvenergia kasutuselevõtu edusamme võrrelda;

Neljapäev, 23. juuni 2016

26. rõhutab Euroopa potentsiaali taastuvate energiaallikate väljaarendamises ja rõhutab pikaajaliste ja soodsate tingimuste tähtsust kõikide turuosaliste jaoks;

27. rõhutab taastuvenergia olulist panust süsinikdioksiidheite üldisse vähendamisse; rõhutab taastuvenergia arendamise tähtsust COP 21 kohtumisel kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks;

28. rõhutab, et liikmesriigid peaksid suurendama statistilisi ülekandeid käsitlevate sätete põhjendatud kasutamist ning arendama koostöömehhanisme oma eesmärkide saavutamiseks, kooskõlas taastuvenergia direktiivi artikliga 6; rõhutab, kui oluline on liikmesriikide koostöö, kuna see soodustaks taastuvenergia süsteemi optimeerimist, tõhusat varustamist ja kulude kokkuvõtet; kutsub komisjoni üles pakkuma liikmesriikidele täiendavaid stiimuleid, teavet, kulude-tulude analüüsi ja suuniseid,

29. rõhutab, et vaja on tugevat ja läbipaistvat haldussüsteemi, et tagada 2030. aasta taastuvenergia eesmärgi saavutamine, võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide pädevust energiaallikate jaotuse kindlaksmääramisel ja võimaldades samas energiapoliitika täielikku demokraatlikku kontrolli ja järelevalvet; nõuab riiklike eesmärkide, riiklike taastuvenergiaakavade ja kahe aasta järel esitatavate aruannete süsteemi tõhusat kasutamist; on veendunud, et see tuleks ette näha taastuvenergia direktiivis, et tagada liikmesriikide kohustuste täitmise aruandekohustuslik, tulemuslik ja läbipaistev järelevalve ning kehtivate Euroopa Liidu õigusaktide rakendamine, et panna alus hästtoimivale Euroopa energialiidule;

30. juhib tähelepanu ühtsete siduvate näidismudelite tähtsusele riiklike energia- ja kliimakavade puhul, et tagada investoritele nende kavade võrreldavus, läbipaistvus ja prognoositavus; usub, et iga liikmesriigi jaoks kavandatav graafik ja poliitika tuleb jätkuvalt koostada sektorite, tehnoloogia ja allikate lõikes;

31. nõuab tungivalt, komisjon kodifitseeriks õigusaktides kehtivate eeskirjade jätkamise põhimõtte taastuvatel energiaallikatel toimivate elektrijaamade suhtes, et takistada taastuvenergia toetusmehhanismide tagantjärele muutmist ja tagada olemasolevate varade majanduslik elujõulisus;

32. nõuab tarbetute bürokraatlike takistuste kaotamist ja investeringuid, mis võimaldaksid saavutada 2020. aastaks 10 % elektriühenduste eesmärgi; toonitab sellega seoses, et suurem piirkondlik koostöö võib aidata tagada taastuvenergia integreerimiskulude optimeerimist ning tarbijate kulude vähendamist; rõhutab, kui oluline on uute energiataristuprojektide kavandamisel juba varakult üldsusega konsulteerida ja üldsust kaasata, võttes samas arvesse kohalikke tingimusi; tuleb meelde tuletada tehnilise nõustamise ja keskkonnamõju hindamise tähtsust taastuvenergia tootmise ja jaotamise projektide jaoks;

33. võtab teadmiseks, et tööturul pakutavad oskused ei vasta taastuvenergia arengu tulemusel muutunud nõudmistele; rõhutab, et aktiivse hariduse/koolituse ja oskuste arendamise strateegiatel on jätkusuutlikule ja ressursitõhusale majandusele üleminekul keskne tähtsus; rõhutab sotsiaalpartnerite ja riigiasutuste tähtsust kvalifikatsioonikavade ja koolitusprogrammide väljatöötamisel,

34. rõhutab asjakohase ja piisava rahastamise vajadust ELi tasandil, mis saavutatakse muu hulgas investeringuriskide tervikliku vähendamisega, et ergutada taastuvate energiaallikate laialdast kasutamist;

Kodanike ja kogukonna energia

35. on seisukohal, et kohalikud asutused, kogukonnad, majapidamised ja üksikisikud peaksid moodustama energiaalase ülemineku telje ning neid tuleks aktiivselt toetada, et aidata neil saada energiaturul ülejäänud osalejatega võrdväärtseteks energiatootjateks ja -tarbijateks; nõuab sellega seoses mõiste „tootev tarbija“ ühtset terviklikku määratlemist ELi tasandil;

36. peab äärmiselt oluliseks näha ette põhiõigus isetootmisele ja omatarbimisele, samuti õigus elektri ülejääki salvestada ja õiglase hinnaga müüa;

Neljapäev, 23. juuni 2016

37. liikmesriigid peaksid üldsuse osalemise toel arendama kodanike ja kogukonna energiasstrateegiat ja kirjeldama oma riiklikes tegevuskavades, kuidas nad kavatsevad toetada väikese ja keskmise mahuga taastuvenergiaprojekte ja energiahistuid ning kaasata neid oma õigusraamistikku, toetuspoliitikasse ja turulepääsu;

38. nõuab uue kodaniku ja kogukonna energia peatüki lisamist muudetud taastuvenergia direktiivi, et kõrvaldada peamised turu- ja haldustakistused ning tagada taastuvenergia isetootmiseks ja omatarbimiseks soodsam investeerimiskeskond;

39. märgib, et kõigis riikides ja kõigi tehnoloogiate suhtes ei ole veel kehtestatud sobivat litsentseerimis- ja halduskorda; palub liikmesriikidel kaotada uue omatootmissuutlikkuse haldus- ja turutõkked, asendada pikk loamenetlus lihtsa teavitamisnõudega ning kehtestada projektilubade, võrgujuurdepääsu ja toetuse jaoks tõhusad ühtsed kontaktpunktid, mis pakuksid finants- ja tehnilist oskusteavet ning tagaksid tootvate tarbijate juurdepääsu alternatiivsetele vaidluse lahendamise mehhanismidele; nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjoni tagaks kehtiva taastuvenergia direktiivi artikli 13 (haldusmenetlused) ja artikli 16 (juurdepääs võrkudele ja võrkude kasutamine) täieliku rakendamise ja järjepidevuse pärast 2020. aastat;

40. rõhutab, kui oluline on arvesse võtta mikro-, väike- ja suurtootjate erinevusi; märgib, et tuleb välja töötada sobivad tingimused ja vahendid tootvate tarbijate jaoks (kes on aktiivsed energiatarbijad, nagu kodumajapidamised (nii omanikud kui ka üürikuud), asutused ja väikeettevõtjad, kes toodavad taastuvenergiat kas ise või kollektiivselt ühistute, muude sotsiaalsete ettevõtete või liitude kaudu; soovib vähendada uue isetootmise suutlikkuse haldustõkkeid absoluutse miinimumini, eelkõige kõrvaldades turu ja võrgu juurdepääsupiirangud; soovib lühendada ja lihtsustada loa andmise korda lihtsa teavitamisnõude kasutuselevõtuga; soovib lisada taastuvenergia direktiivile selle läbivaatamise käigus konkreetsed sätted tõkete kõrvaldamiseks ja kogukondlike/koostööpõhiste energiasüsteemide edendamiseks nn kontaktpunktide kaudu, mis tegelevad projektilubadega ja pakuvad finants- ning tehnilist oskusteavet; ergutab liikmesriike kasutama Euroopa keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunistega ette nähtud vähese tähtsusega erandeid, nii et väikesed ja keskmise suurusega projektid saaksid jätkuvalt kasutada dünaamilisi soodustariife, mis vabastavad nad keerulisest enampakkumisprotsessist;

41. rõhutab, kui oluline on üldsuse varajane osalemine keskkonnasõbralike taastuvenergiaprojektide toetamisel, võttes samal ajal arvesse kohalikke tingimusi;

42. rõhutab, kui oluline on asjakohase tururegulatsiooni abil tasakaalustada tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud energiatootmise arendamine, millele oleks tagatud, et ei diskrimineerita neid tarbijaid, kes ei saa endale lubada tootvaks tarbijaks hakkamist; rõhutab, kui oluline on teha kättesaadavaks tehnilised ja halduslikud võimalused energiatootmise kollektiivseks haldamiseks; rõhutab, et omatootmine ja taastuvad energiaallikad ei ole Euroopa kõrgemate energiahindade põhjuseks;

43. rõhutab, et suurem tähelepanu energiatõhususe rakendamisele kõigis sektorites aitab ELil suurendada oma konkurentsivõimet ning välja töötada uuenduslikke ja kulutõhusaid energiat säästvaid lahendusi;

44. rõhutab tervikliku energeetikakäsitluse keskkonna-, majanduslikku ja sotsiaalset kasu ja koostoime edendamise vajadust elektri-, kütte- ja jahutus- ning transpordisektoris ja nende vahel; lisaks kutsub komisjoni üles hindama, kuidas paindlike taastuvenergiaallikate abil muutuva ressursiga energiaallikaid täiendada ning kuidas seda energiaplaneerimisel ja toetuskavade väljatöötamisel arvesse võtta;

Elekter

45. rõhutab, et taastuvallikatest elektrienergia tootmine tuleks igal tasandil integreerida elektrienergia jaotussüsteemidesse, samuti ülekandesüsteemidesse, kui toimub detsentraliseeritumale energiamudelile üleminek, kusjuures võetakse arvesse turutingimusi;

46. märgib, et ühtlase ressursiga taastuvatest energiaallikatest energia tootmise vormid, nagu hüdroenergia, mida on võimalik kiiresti kasutusele võtta ja mis on keskkonnasäästlikud, võivad toetada muutuva ressursiga taastuvate energiaallikate turule integreerimist;

Neljapäev, 23. juuni 2016

47. nõuab energiapoliitikas terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmaks võrgusüsteemi arendamist ja reguleerimist, salvestamist, nõudluse juhtimist ja energiatõhususe parandamist koos taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamisega; rõhutab, et oluline on vältida sellise tehnoloogia jätkuvat kasutamist, mis ei toeta CO₂-heite vähendamist;

48. märgib, et taastuvatest energiaallikatest elektri tootmine eeldab nii pakkumise kui ka nõudluse poolest paindlikku turgu ning selleks on vaja ehitada, ajakohastada ja kohandada elektrivõrke ja arendada uut salvestustehnoloogiat;

49. rõhutab, et kütte- ja jahutussüsteemide, transpordisektori ja teiste sektorite elektrifitseerimine on väga tähtis, et tagada kiire ja tõhus üleminek taastuvatele energiaallikatele;

50. rõhutab, et kuni elektrisüsteem on paindumatu, on vaja taastuenergia eelisjuurdepääsu ja -võrgujärjekorda, et uuendada võrke ja soodustada salvestamise ja tarbimiskaja kasutuselevõttu; palub komisjonil teha ettepanekuid taastuenergiale eelisjuurdepääsu ja -võrgujärjekorra andmise eeskirjade tõhustamiseks ja selgemaks muutmiseks 2020. aastale järgneval perioodil; rõhutab, et eelistatud juurdepääsu ja võrgujärjekorra andmise järkjärgulise kaotamise võimalust tuleks hinnata tulevase taastuenergia direktiivi vahetähtsuses 2024. aasta paiku;

51. rõhutab, et taastuenergiale eelisõigusega võrkupääsu ja eelistatud võrgujärjekorra andmist vastavalt kehtivale taastuenergia direktiivile tuleks jätkata ja tugevdada; nõuab 2020. aasta järgseks perioodiks õigusraamistikku, mis tagab taastuenergia püramise õiglase hüvitamise;

52. võtab teadmiseks komisjoni strateegia tarbimiskaja mehhanismide tõhustamiseks; rõhutab, et see ei tohiks tekitada kodanikele lisakoormust ega suurendada tarbijate energiakulusid; rõhutab, et tarbimiskaja mehhanismid võivad anda võimaluse energiakulusid vähendada, kuid toonitab samas, et tarbimiskajas või dünaamilises hinnakujunduses osalemine peaks alati toimuma üksnes vabal valikul;

53. on veendunud, et elektrisalvestamise lahenduste arendamine on mahuka taastuenergeetika arendamiseks ja integreerimiseks vältimatult vajalik, sest toetab võrgu tasakaalustamist ja võimaldab ülemääraste taastuenergiatoodangu salvestamist; nõuab kehtiva õigusraamistiku läbivaatamist, et edendada energiasalvestussüsteemide kasutuselevõttu ja kaotada tõkked;

54. rõhutab, et elektrivarustuse kitsaskohad takistavad endiselt taastuenergia vaba liikumist liikmesriikide vahel ja aeglustavad tõelise energia siseturu loomist Euroopa Liidus;

55. rõhutab, et tarbijatele tuleks anda võimalus ja õiged stiimulid energiaturgudel osalemiseks; märgib, et tuleks kujundada dünaamilised turupõhised hinnad, et saada tarbijatelt asjakohast nõudluskaja ja aktiveerida vajalikku tootmist, samuti võimaldada arukat ja tõhusat tarbimist; soovib komisjonil täiendavalt uurida niisuguste hindade mõju eri tarbijarühmadele;

56. rõhutab, et teatavate tarbijate tarbimismustrid on jäigad ja senisest hinnapõhisemad tõhususmehhanismid võivad neid negatiivselt mõjutada; rõhutab sellega seoses, kui oluline on haavatavatele tarbijatele koondatud energiatõhususe poliitika liikmesriikides;

57. on seisukohal, et ELis tuleks taastuenergia omatarbimise ja taastuenergia kogukondade/ühistute kohta kehtestada selge reguleeriv raamistik, kus toodangu ülejäägi müügi, võrgujuurdepääsu ja võrgu kasutamise maksemehhanismide kavandamisel võetakse arvesse kõiki kasuaspekte; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama energia oma tarbeks tootmist ning kohalike taastuenergiavõrkude rakendamist ja ühendamist, et riiklikku energiapoliitikat täiendada; rõhutab asjaolu, et tootvatel tarbijatel peaks olema õiglase hinnaga juurdepääs energiavõrgule ja -turule ning neid ei tohiks karistada täiendavate maksude või tasudega; väljendab muret mõnes liikmesriigis tehtud algatuste pärast, millega luuakse takistusi omatarbimise ja isetootmise õiguse kasutamisele;

Neljapäev, 23. juuni 2016

58. märgib, et praegu aitavad tarbijad vähe kaasa uue taastuvenergia tootmisvõimsuse kavandatud ülesehitamisele, kui nad valivad elektritariifid, mille kütusekasutuse struktuuris on märgitud 100 % taastuvad energiaallikad; nõuab täpse, usaldusväärse ja läbipaistva järelevalvemehhanismi loomist, et väited keskkonnasäästlikkuse kohta oleksid seotud mõõdetavate kriteeriumidega täiendava keskkonnakasu kohta;

59. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid paremini geotermilist kütte- ja jahutusenergiat;

Küte ja jahutus

60. kiidab heaks komisjoni 2016. aasta veebruari ELi kütte- ja jahutusstrateegia teemalise teatise, kuid väljendab kahetsust, et kütte ja jahutuse valdkonnas ei ole taastuvenergia kasutamisel edusamme tehtud ega kaugeleulatuvaid sihte seatud; rõhutab taastuvenergia jätkuvalt suurt edupotentsiaali kütte ja jahutuse valdkonnas; märgib, et kütte ja jahutuse sektor moodustab poole ELi energia lõpptarbimisest ning on seega ELi kliima ja taastuvate energiaallikatega seotud eesmärkide saavutamiseks väga oluline; tunnistab taastuvenergia osakaalu suurendamisest saadavat kasu kütte ja jahutuse sektoris, eeskätt hoonete puhul; rõhutab, et soojusenergia taristu ja energia salvestamine soojusenergia vormis pakub suuremat paindlikkust, mis hõlbustab muutuva ressursiga taastuvate energiaallikate integreerimist, annab suurepäraselt investeerimistulu ning võimaldab luua kvaliteetseid kohalikke töökohti; palub, et komisjon kõrvaldaks 2020. aasta järgses seadusandlikus taastuvenergiapaketi reguleerimise puudused; kordab, et kütte ja jahutuse sektori täiustamine võib energiatõhusust oluliselt suurendada (arvestades, et 61 % Euroopa Liitu imporditavast gaasist kasutatakse hoonetes, peamiselt kütteks), näiteks kaugkütte/kaugjahutuse võrkude väljaarendamise kaudu, mis on tõhus vahend säästva kütte ulatuslikuks integreerimiseks linnades, sest sellised võrgud võimaldavad pakkuda eri allikatest pärinevat kütet ning ei sõltu ühestainsast allikast;

61. kiidab heaks komisjoni kütte ja jahutuse strateegia teatise, kus rõhutatakse vajadust lõpetada järk-järgult fossiilkütuste kasutamine, mis moodustavad ikka veel 75 % sektoris kasutatavast kütusest, ning asendada need täielikult energiatõhususe meetmetega – mis on meie peamine võimalus fossiilkütuste vähendamiseks – ja taastuvate energiaallikatega;

62. nõuab täiendavaid meetmeid taastuvate energiaallikate ülejäänud märkimisväärse potentsiaali kasutamiseks kütte ja jahutuse sektoris, et täielikult saavutada 2020. aasta eesmärgid; palub, et komisjon likvideeriks 2020. aasta järgses seadusandlikus taastuvenergiapaketi nende sektorite regulatiivsed puudujärgid;

63. märgib, et biomass on praegu kõige laialdasemalt kütteks kasutatav taastuv energiaallikas, moodustades ligikaudu 90 % kogu taastuvenergiat põhinevast küttest; eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopas mängib see energiatõhususe säästvat suurendamisel olulist rolli;

64. rõhutab, kui oluline on hõlbustada üleminekut energiatõhusatele taastuvenergiapõhistele kütteseadmetele, tagades samas kütteostuvõimetutele elanikele piisava toetuse ning parema teabe ja abi;

65. rõhutab, kui oluline on välja töötada põhjalik ja tulemuslik taastuvenergiat põhineva jahutuse mõiste;

66. rõhutab vajadust uuendada kaugkütte ja -jahutuse süsteeme ning suurendada nende tulemuslikkust, sest kaugkütte ja -jahutusvõrkudes on võimalik kasutada ja salvestada taastuvatest energiaallikatest pärinevat elektrit ning jaotada seda seejärel hoonetele ja tööstusaladele, suurendades sellega taastuvenergiat põhineva kütte ja jahutuse osakaalu;

67. tõstab esile kodumajapidamisi, mikro- ja väikeseid ettevõtjaid, ühistuid ja kohalikke omavalitsusi hõlmavate tootvate tarbijate rühmade potentsiaali kaugkütte taoliste kollektiivsete energiasüsteemide loomisel, mis pakuvad kulutõhusat taastuvenergiat põhinevat kütet ja jahutust ning suurt koostoimet energiatõhususe ja taastuvenergia vahel;

68. on seisukohal, et taastuvenergia direktiivi, energiatõhususe direktiivi ja hoonete energiatõhususe direktiivi koostoimet tuleks tugevdada, et suurendada taastuvenergia kasutamist kütmiseks ja jahutamiseks;

Neljapäev, 23. juuni 2016

69. märgib, et nii kütmise kui ka jahutamise seotud energiatõhususe projektid on olulised stabiilsete ja prognoositavate elektritarbimise harjumuste tagamiseks ning kütteostuvõimetuse vähendamiseks;

Transport

70. võtab teadmiseks, et transpordisektoris taastuvate energiaallikate 10 %-lise osakaalu eesmärgi saavutamisel 2020. aastaks ollakse ajakavast märgatavalt maha jäänud, osaliselt transpordisektori biokütustel põhineva taastuenergiastrateegiaga seotud probleemide tõttu; tuletab meelde, et transport on ainus sektor ELi, kus kasvuhoonegaaside heitkogused on alates 1990. aastast kasvanud; märgib, et taastuenergia on säästva liikuvuse saavutamiseks otsustavalt tähtis; palub liikmesriikidel suurendada jõupingutusi säästvate meetmete rakendamiseks transpordisektoris, näiteks tarbimise vähendamine, üleminek säästvamatele transpordiliikidele, suurem tõhusus ja elektrifitseerimine; palub komisjonil edendada raamistikku taastuenergiat töötavate elektrisõidukite propageerimiseks ning täiustada õigusraamistikku, et pakkuda väljavaateid suure kasvuhoonegaaside vähendamise tõhususega biokütuste kasutamiseks, võttes arvesse maakasutuse kaudset muutust pärast 2020. aastat;

71. nõuab ühise põllumajanduspoliitika meetmete osalise kasutamise säilitamist ja suurendamist, et toetada investeerimist taastuenergia tootmisse ja kasutamisse põllumajandussektoris;

72. märgib, et transpordisektor moodustab Euroopa energia lõpptarbimisest hinnanguliselt üle 30 % ning et 94 % transpordisektorist sõltub naftasaadustest; on seetõttu seisukohal, et vaja on tõsiseid jõupingutusi taastuvate energiaallikate laiemaks kasutamiseks transpordisektoris ning need tuleb selgelt seostada transpordisektori CO₂-heite vähendamiseks;

73. palub komisjonil välja pakkuda ulatuslikud meetmed transpordi CO₂-heite kiiremaks vähendamiseks, sealhulgas taastuvate kütuste, suurema elektrifitseerimise ja suurema tõhususe kaudu, ning tõhusamalt edendada tehnoloogia arengut ja innovatsiooni nendes valdkondades;

74. võtab teadmiseks transpordisektori elektrifitseerimise tähtsuse majanduse CO₂-heite vähendamiseks ning palub komisjonil luua raamistik, et edendada taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia töötavate sõidukite kasutamist, kuna see on peamine vahend 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks;

75. ootab 2016. aasta juuniks komisjoni strateegiat transpordisektori CO₂-heite vähendamiseks ning rõhutab sellega seoses, et taastuvate energiaallikate laiemat kasutamist tuleb toetada, et transpordisektor aitaks aktiivselt kaasa 2020. aasta eesmärkide saavutamisele;

76. kiidab heaks ELi ühisetevõtte Clean Sky projektide raames tehtud edusammud uute biokütuste ja mootorite arendamises;

77. rõhutab, kui tähtis on välja töötada biomassi või jäätmete kasutamisel põhinevad järgmise põlvkonna biokütused;

78. juhib tähelepanu parema regulatiivse keskkonna ning pikaajaliste tingimuste vajalikkusele, et toetada taastuenergia arengut lennundus- ja laevandussektoris;

79. rõhutab, kui oluline on tagada transpordisektoris ühelt transpordiliigilt teisele üleminek, et võtta arvesse säästva liikuvuse reguleerimist ja poliitikat, kaasa arvatud mitmeliigilisus, säästvad logistikasüsteemid, liikuvuse haldamine ja säästev linnapoliitika, millega transpordisektori energiatarbimine viiakse üle taastuvatele energiaallikatele ja/või vähendatakse üldist energiatarbimist, ergutades aktiivsemaid reisimismudeleid, arendades ja rakendades arukate linnade lahendusi ja toetades linnades keskkonnasõbralikku liikumist ning asjakohast linnaplaneerimist; palub liikmesriikidel ja ELil edendada reisijate- ja kaubaveo üleminekut maantee- ja õhustranspordilt raudtee- ja meretranspordile; palub sellega seoses komisjonil hinnata elektrilise veoauto tehnoloogia potentsiaali;

80. kutsub Euroopa Liidu institutsioone üles looma omaenda taastuenergiavõimsust oma hoonete energianõudluse katmiseks, et näidata kindlat pühendumist taastuenergia kasutamisele; rõhutab, et kuni sellist võimsust ei ole loodud, peaksid ELi institutsioonid oma vajaduste täitmiseks ostma rohelist energiat;

Neljapäev, 23. juuni 2016

81. rõhutab, et ELi naftasõltuvuse leevendamiseks ja ennetamiseks ning seega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks on oluline suurendada kõndimise, jalgrattasõidu, ühisauto kasutamise ja koossõidu osatähtsust kombineerituna avalike transpordisüsteemidega;

82. rõhutab jalgrattasüsteemide ja -taristute potentsiaali transpordi säästlikkuse parandamisel linnapiirkondades;

83. rõhutab, et transpordisüsteemide laialdasem elektrifitseerimine annab suured võimalused heitkoguste vähendamiseks ja vähese CO₂-heitega majanduse toetamiseks;

Biokütuste ja vedelate biokütuste säästlikkuse kriteeriumid

84. kuna Euroopa poliitikavaldkondades on vaja rohkem koostoimet ja järjepidevust, kutsub komisjoni üles kehtestama bioenergia säästvuse kriteeriume, võttes arvesse ELi praeguse säästvuspoliitika ja ringmajanduse poliitika toimimise põhjalikku hindamist; tuleb meelde, et ELi energiajulgeolekut tuleks tugevdada oma loodusvarade säästva kasutamisega, kooskõlas ressursitõhususe parandamise eesmärgiga;

85. nõuab tungivalt, et suhtutaks ettevaatlikult üha kasvavasse trendi kasutada biomassina metsa kui ELi juhtivat taastuvenergiaallikat, kuna sellel võivad olla halvad tagajärjed kliimale ja keskkonnale, kui see ei ole säästvalt hangitud ja nõuetekohaselt arvesse võetud; märgib, et bioenergia mõju kliimale tuleb arvestada pika aja jooksul, kuna metsade tagasikasvamiseks kulub pikk aeg;

86. märgib, et bioenergia moodustab Euroopas juba 60 % taastuvenergiast ning selle kasutamine peaks pidevalt kasvama; rõhutab pakilist vajadust selgitada mitmesuguste metsa biomassi energiatootmiseks kasutamise viiside mõju kasvuhoonegaasidele ja teha kindlaks need kasutusviisid, mis annavad poliitikakohase ajavahemiku jooksul kliimamuutuste leevendamise seisukohast kõige enam kasu;

87. rõhutab, et biokütuste tootmine ei tohiks häirida toiduainete tootmist ega seada ohtu toiduga kindlustatust; on siiski veendunud, et tasakaalustatud poliitika, mille eesmärk on suurendada lähteainena kasutatavate kultuuride, nagu nisu, maisi, suhkrupeedi ja päevalillede saaki Euroopas, võiks hõlmata sätteid biokütuste tootmise kohta, võttes arvesse maakasutuse kaudset muutmist viisil, mis võiks tagada Euroopa põllumajandustootjatele kindla tuluallika, tuua maapiirkondadesse investeringuid ja töökohti, aidata vähendada GMO-vaba valgurikka loomasööda kroonilist puudust Euroopas ja vähendada Euroopa sõltuvust fossiilkütuste impordist; on veendunud, et kui turul esineb eespool nimetatud põllumajandustoodete ülepakkumine, võiks biokütuste ja bioetanolitootmine olla ajutine lahendus, mis säilitaks jätkusuutlikud ostuhinnad, kaitseks põllumajandustootjate sissetulekut kriiside ajal ja toimiks turgu stabiliseeriva mehhanismina; rõhutab vajadust ergutada ka toidutootmiseks mittekasutatava harimata, kuid harimiskõlbliku maa kasutuselevõtmist bioenergia tootmiseks, et saavutada riikliku ja Euroopa tasandi eesmärgid taastuvenergia valdkonnas;

88. on veendunud, et loomasõnnik võib sõnniku töötlemise tehnoloogia, nt kääritamise kaudu olla väärtuslik biogaasi allikas, rõhutades samas, et oluline on muuta see põllumajandustootjate jaoks majanduslikult otstarbekaks võimaluseks;

89. ergutab liikmesriike ja komisjoni edendama säästva metsamajandamise tähtsust ja ühtlasi metsa biomassi kui ELi ühe olulise taastuva tooraine võtmerolli energiaeesmärkide saavutamisel; juhib tähelepanu suurenevale nõudlusele metsa biomassi järele, mis tähendab, et säästvat metsamajandamist tuleks ELi metsastrateegiaga kooskõlas veelgi tugevdada ja edendada, kuivõrd see on otsustavalt tähtis bioloogilise mitmekesisuse seisukohast ja metsade ökosüsteemi toimimiseks, sealhulgas CO₂ sidumiseks atmosfäärist; juhib seetõttu tähelepanu vajadusele kasutada ELis kasvatatud ja kolmandatest riikidest imporditud ressursse tasakaalustatult, pidades silmas seda, et metsauuendus võtab väga kaua aega;

o

o o

90. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele.

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0293

Energiatõhususe direktiivi rakendamise aruanne

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon energiatõhususe direktiivi (2012/27/EL) rakendamise aruande kohta (2015/2232(INI))

(2018/C 091/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 114 ja 194,
- võttes arvesse komisjoni 25. veebruari 2015. aasta teatist „Energialiidu pakett – vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“ (COM(2015)0080),
- võttes arvesse hoonete energiatõhususe direktiivi (2010/31/EL) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldusi kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 kohta,
- võttes arvesse 2015. aasta detsembri Pariisi kokkulepet, mis sõlmiti ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP 21),
- võttes arvesse kolmandat energiapaketti,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL (milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ) ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa energialiidu suunas liikumise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 18. novembri 2015. aasta aruannet „Energiatõhususe direktiivi 2012/27/EL artikli 24 lõike 3 kohane hinnang liikmesriikide edusammude kohta 2020. aastaks seatud riiklike energiatõhususe eesmärkide täitmisel ja energiatõhususe direktiivi 2012/27/EL rakendamisel“ (COM(2015)0574),
- võttes arvesse komisjoni 8. märtsi 2011. aasta teatist „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava“ (COM(2011)0112),
- võttes arvesse komisjoni 15. detsembri 2011. aasta teatist „Energia tegevuskava aastani 2050“ (COM(2011)0885),
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2014. aasta resolutsiooni kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta aastani 2030 ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni ressursitõhususe ja ringmajandusele ülemineku kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 16. veebruari 2016. aasta teatist „Eli kütte- ja jahutusstrateegia“ (COM(2016)0051),

⁽¹⁾ ELT L 153, 18.6.2010, lk 13.

⁽²⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0444.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0094.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0266.

Neljapäev, 23. juuni 2016

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A8-0199/2016),
- A. arvestades, et suurem energiatõhusus ja energiasääst on olulised tegurid keskkonna- ja kliimakaitse, majandusliku konkurentsivõime suurendamise, töökohtade loomise, energia varustuskindluse, kütteostuvõimetusega võitlemise ning ELi geopoliitiliste ja demokraatlike mõõtmete jaoks; arvestades, et energiatõhususe direktiiv on selle oluline alus; arvestades, et komisjon peab energialiidu loomist käsitlevas ettepanekus energiatõhusust omaette energiaallikaks;
- B. arvestades, et EL on vastavalt prognoosidele, mis eeldavad kõigi asjakohaste õigusaktide täielikku rakendamist aastaks 2020, tegemas üldiselt edusamme oma 2020. aasta kliima- ja energiaeesmärkide (CO₂-heite vähendamine, taastuvate energiaallikate kasutamise osakaalu suurendamine, suurem energiatõhusus) saavutamise suunas ja peaks seejuures säilitama ülemaailmse juhtiva rolli;
- C. arvestades, et suurimaid sääste oodatakse mitme sektori valdkondadevaheliselt poliitikalt (44 %), seejärel hoonetelt (42 %), tööstuselt (8 %) ja transpordilt (6 %);
- D. arvestades, et liikmesriikide poolt esitatud energiasäästu hinnangute usaldusväärse osas on tekkinud märgatav ebakindlus;
- E. arvestades, et hoonetele kulub 40 % lõplikust energiakasutusest ja et need tekitavad 36 % CO₂-heitest; arvestades, et lisaks sellele kulub 50 % lõplikust energiatarbimisest küttele ja jahutusele, 80 % sellest kasutatakse hoonetes ja suur osa sellest energiat läheb raisku; arvestades, et hoonete kütteks ja jahutuseks vajaliku energia nõudluse näitaja tuleb välja töötada liikmesriikide tasandil; arvestades, et 50 % heitkoguste vähendamisest, mis on vajalik temperatuuri tõusu piiramiseks alla 2° C, peab tulema energiatõhususest; arvestades, et hoonete energianõudluse vähendamine on ka kõige kulutõhusam viis energiajulgeoleku parandamiseks ja CO₂-heite vähendamiseks ning ühtlasi aitab see kaasa ELi reindustrialiseerimise eesmärgi saavutamisele;
- F. arvestades, et energiatõhusust tuleb käsitleda omaette energiaallikana, mida iseloomustatakse säästetud energia kogusega negavattides (Nw), ja et seda on täielikult tõestanud ka maailma ja Euroopa lähiajalugu;
- G. arvestades, et imporditud gaasist 61 % on nähtud ette hoonete jaoks ja sellest omakorda 75 % eluhoonete jaoks; arvestades, et uuringud on näidanud, et ulatusliku kogu ELi hõlmava hoonete renoveerimise poliitika abil oleks võimalik (hoonetes kasutatavat) imporditud gaasi kogust kulutõhusalt vähendada 60 % lähitulevikus ehk ainult 15 aasta jooksul ja lõpetada selle import täielikult pikema aja jooksul (Euroopa hooned kulutaksid aastal 2040 gaasikoguse, mis on võrdväärne ELi-sisese gaasitootmisega aastal 2011);
- H. arvestades, et on äärmiselt oluline, et EL ja liikmesriigid tunnistaksid, kui tähtis on kaasata kodanikupõhiseid algatusi, näiteks kooperatiive ja kogukonna energiatõhususe projekte; arvestades, et võimaldamaks kodanike aktiivset osalust energiasüsteemis tuleb kaotada majanduslikud, regulatiivsed ja haldustõkked;
- I. arvestades, et energiatõhususe direktiiv on oluline direktiiv, milles tunnistatakse energiasäästu tähtsust COP 21-järgsete eesmärkide saavutamisel ja mis loob mitmesuguseid eelseid: arvestades, et töökohtade loomine toimub tänu hoonete renoveerimise ja muudesse energiatõhususmeetmetesse tehtavatele investeeringutele, elatusaseme tõusule tänu kütteostuvõimetuse vähenemisele, tööhõivevõimalustele VKEdes sektoris, kinnisvara kõrgema väärtuse, suurenenud tootlikkuse, tervise- ja ohutusvaldkonna arengu, parema õhukvaliteedi, parema maksubaasi ja suurema SKP tõttu;

Neljapäev, 23. juuni 2016

- J. arvestades, et suuremal energiatõhususel, eriti hoonesektoris, on lisaeelised, nagu pakkujapoolne paindlikkus ning üldise baaskoormuse ja süsteemi tippkoormuse vähenemine;

Energiatõhususe direktiivi ei ole rakendatud nõuetekohaselt, kuid sellega luuakse raamistik energiasäästu saavutamiseks

1. rõhutab, et energiatõhusus on meie kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisel vastavalt COP 21-l vastu võetud Pariisi kokkuleppes kinnitatud eesmärkidele keskse tähtsusega; toonitab, et energiatõhusus on äärmiselt tähtis meie importenergiast sõltuvuse vähendamiseks, töökohtade loomiseks, kütteostuvõimetuse vähendamiseks, mugavuse ja tervise tõhustamiseks ning majanduse hoogustamiseks; rõhutab, et energiatõhususe direktiiv on liikmesriikides käivitunud arvukaid positiivseid muutusi, kuid selle puudulik rakendamine takistab direktiivi kogu potentsiaali ärakasutamist;
2. rõhutab, et see on ülimalt tähtis, et alustada võimalikult kiiret üleminekut jätkusuutlikumale, taastuvatel energiaallikatel põhinevale ja fossiilkütustest eemalduvale energiasüsteemile; väljendab muret selle üle, et madalamad fossiilkütuse hinnad võivad osutada CO₂-heite vähendamise poliitika ning energiatõhususe poliitika jaoks takistavaks;
3. nõuab, et koostataks kavad fossiilkütuste toetamise järkjärguliseks kaotamiseks ja rahaliste vahendite suunamiseks energiatõhususe projektidesse, mis aitavad saavutada ELi eesmärki vähendada energiaspektori CO₂-heidet aastaks 2050;
4. märgib, et siiani ei ole liikmesriigid ei 2012. aasta energiatõhususe direktiivi ega 2010. aasta hoonete direktiivi veel täielikult rakendanud; märgib, et energiatõhususe direktiivi ülevõtmise tähtaeg oli 5. juunil 2014; on arvamusel, et kulude kärpimine ja energiatarbimise vähendamine on kodanike ja ettevõtete endi huvides; toonitab, kui tähtis on tugev õigusraamistik, mis koosneb eesmärkidest ja meetmetest, et stimuleerida ja võimaldada investeerimist energiatõhususse ja vähesesse energiatarbimisse ja kuludesse, toetades samal ajal konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust; lisab, et mõned liikmesriigid ei kasuta eluhoonete energiatõhususe toetamiseks mõeldud ELi toetusi asjakohaselt; võtab teadmiseks energiatõhususe meetmete täielikust rakendamisest tuleneva kvaliteetsete töökohtade loomise märkimisväärse potentsiaali, arvestades, et energiatõhusate kaupade ja teenustega on seotud ligi 900 000 töökohta (2010. aasta andmetel);
5. kordab, et energiatõhusust tuleb mõista kui meie energiatarbimise vähendamise kohustuse kõige jätkusuutlikumat elementi, mitte aga kui ettekäänat tarbimise suurendamiseks;
6. nõustub komisjoniga, et madalamad kütusehinnad ja majanduskasvu väljavaated võivad ohustada 20 % eesmärgi saavutamist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama järelevalve-, tõendamise-, kontrolli- ja nõuetele vastavuse korda, et tagada püüdluste õige tase;
7. nendib, et liikmesriikidelt eeldatakse vaid 17,6 % primaarenergia säästu aastaks 2020, ja et 20 % eesmärk on ohus, kui kehtivad ELi õigusakte ei rakendata täielikult, jõupingutusi ei suurendata ja investeerimistõkkeid ei kaotata; märgib aga, et energiatõhususe direktiivi rakendamise hinnangud saavad praeguses staadiumis pakkuda ainult osalist ülevaadet, sest direktiivi jõustumisest ja selle ülevõtmise tähtajast on möödunud suhteliselt vähe aega; nõuab tungival, et liikmesriigid rakendaksid direktiivi täielikult ja kiiresti; palub komisjonil esitada vajaduse korral viivitamata nõudmisi, et riiklikud kavad viidaks kooskõlla direktiivi eesmärkidega, ning kasutada kõiki õiguslikke meetmeid tagamaks, et liikmesriigid annaksid ajakohastatud ja täpset teavet;
8. tuletab meelde oma ülalnimetatud 5. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ja 26. novembri 2014. aasta⁽¹⁾ ja 14. oktoobri 2015. aasta⁽²⁾ resolutsioone, milles nõutakse muu hulgas 2030. aastaks 40 % energiatõhususe eesmärki; on arvamusel, et siduv üldine eesmärk koos individuaalsete riiklike eesmärkidega aastaks 2030 suurendab ELi sõltumatust energiaimpordist, ergutab innovatsiooni ning aitab tagada tehnoloogilise juhtpositsiooni energiatõhususe valdkonnas; on samuti arvamusel, et siduvad nõuded on äärmiselt olulised selleks, et saavutada liikmesriikide võimalikult suured püüdlused ja jõupingutused ning võimaldada piisavat paindlikkust riigi tasandil kohandatavate vahendite valikul;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0063.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0359.

Neljapäev, 23. juuni 2016

9. märgib, et kohalikel omavalitsustel on direktiivi rakendamise võimaldamisel oluline roll, sest nad osalevad ulatuslikes energiasäästu meetmetes kohaliku tasandi tegevuskavade kaudu, näiteks linnapeade kliima- ja energiapakti raamistikus; leiab, et kohalikest tegevuskavadest pärinevad andmed, nagu energiatõhususe poliitika ja meetmed, mis on esitatud enam kui 5 000s linnapeade kliima- ja energiapakti raamistiku jätkusuutliku energia tegevuskavas, võivad tulemuslikult toetada riikide energiatõhususe eesmärkide ühist kujundamist ja laiendamist;

10. on seisukohal, et kohaliku energiasäästu võimalusi tuleks palju rohkem kasutada, kuna kohalikud ja piirkondlikud asutused täidavad energiatõhususe edendamises ja üldises energiaalases üleminekus kesket osa; palub komisjonil edendada linnade võrgustikke, näiteks linnapeade pakti, arukate linnade ja 100 % taastuvaid energiaallikaid kasutavate kogukondade projektide kaudu, mis võimaldavad jagada linnade, kohalike ametiasutuste, piirkondade ja liikmesriikide vahel teadmisi ja parimaid tavasid kohaliku energiaalase ülemineku alt ülespoole planeerimise, energiatõhususe meetmete ja isetootmise kavandamise ja rakendamise ning rahalisele toetusele juurdepääsu valdkonnas;

11. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Ülemkogu 2014. aastal seatud eesmärk parandada energiatõhusust aastaks 2030 vähemalt 27 % võrra ei ole väga ambitsioonikas, mida põhjendatakse peamiselt eelmises mõjuhinnangus sisalduva äärmiselt ebarealistliku ja kõrge diskontomääraga; tuletab meelde, et diskontomäär 17,5 % on ülemääraselt kõrge; palub komisjonil teha põhjalik kulude ja tulude analüüs, võttes arvesse energiatõhususe mitmesuguseid kasusid, ja võtta kasutusele sotsiaalne diskontomäär kooskõlas tema enda parema õigusloome suunistega; palub komisjonil ja liikmesriikidel vaadata 2030. aastaks saavutatav 27 % energiatõhususe eesmärk Pariisi kliimamuutuste kokkuleppe valguses läbi, et saavutada eesmärk hoida üleilmne soojenemine selgelt alla 2 °C piiri ja teha jõupingutusi, et temperatuuri tõus ei ületaks 1,5 °C kooskõlas Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud energiatõhususe eesmärgiga; palub komisjonil kehtestada siduv 40 % energiatõhususe eesmärk aastaks 2030, mis kajastab kulutasuva energiatõhususe potentsiaali taset;

12. rõhutab, et ELis tuleks veelgi edendada pikaajalist energianõudluse vähendamise strateegiat;

13. toonitab, et mõnel juhul võimaldas direktiivi paindlikkus paljudele liikmesriikidele juurdepääsu energiatõhususe meetmetele, ja usub, et paindlikkus alternatiivsete meetmete puhul on liikmesriikide jaoks ülioluline energiatõhususe programmide ja projektide elluviimisel tulevikus; nõuab, et kõrvaldataks kehtivas direktiivis, eelkõige selle artiklis 7 leiduvad lüngad, mis põhjustavad kehva edasijõudmist direktiivi eesmärkide osas, säilitades liikmesriikide jaoks piisava paindlikkuse valiku tegemisel meetmete hulgas; nendib, et Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse uuringus artikli 7 rakendamise kohta ⁽¹⁾, mille aluseks on liikmesriikide teatatud arvud, jõutakse järeldusele, et näiteks sellised meetmed, mis võimaldavad liikmesriikidel eesmärgi järk-järgult kasutusele võtta, võtta varajast tegutsemist arvesse või jätta transpordi- ja HKS sektori eesmärgi arvutamisest välja, on peaaegu kõikidel juhtudel moodustanud aastast üldisest energiasäästu eesmärgist vaid poole (0,75 %); nendib, et autorid on teatanud, et analüüs saab olla ainult sama hea kui esitatud andmed; nõuab kindlalt, et artikli 7 lõikes 9 osutatud alternatiivsed meetmed peavad olema paremini määratletud ja hõlpsasti kvantifitseeritavad;

14. märgib, et järkjärguline kasutuselevõtmine ja varajane tegutsemine kooskõlas artikli 7 lõikega 2 ei ole enam asjakohased; tuletab meelde, et artiklis 7 sätestatu abil tuleks saavutada rohkem kui pool direktiiviga kindlaks määratud 20 % eesmärgist;

15. juhib tähelepanu kehtiva direktiivi peamisele puudusele, mis seisneb selles, et kui direktiivi asjakohaselt ei muudeta, siis aegub enamik meetmetest aastal 2020, mis tähendab muu hulgas seda, et direktiivi peamisi sätteid, eelkõige artiklit 7, tuleks pikendada mitte ainult aastani 2030, vaid veelgi kauemaks, ning et käesolevat direktiivi tuleks hinnata just selles kontekstis – eesmärgid tuleb kehtestada kooskõlas arenguga (saavutatud tulemused, tehnoloogilised ja turu-uuendused jne); eeldab, et selleks on vaja pikaajalisi meetmeid; märgib ka vajadust seada sisse vahehindamine tagamaks, et eesmärgid saavutatakse aastaks 2030;

⁽¹⁾ Vt Tina Fawcett ja Jan Rosenow: „The Member States' plans and achievements towards the implementation of Article 7 of the Energy Efficiency Directive“ („Energiatõhususe direktiivi artikli 7 rakendamisega seotud liikmesriikide plaanid ja saavutused“), Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse uuring.

Neljapäev, 23. juuni 2016

16. rõhutab, et täiendavuse (suutlikkus edendada tehnoloogiaid, mille tulemuslikkus on turu keskmisest parem) ja olulisuse (selliste tegevuste elluviimine, mida muidu ei oleks ellu viidud) arvutamise meetodite suurem ühtlustamine ning energiasäästu mõõtmine ja kontrollimine võiksid aidata artiklit 7 tulemuslikumalt rakendada;
17. teeb ettepaneku muuta artikli 7 pealkirja nii, et see oleks „Energiasäästu toetuskavad“, et rõhutada, et liikmesriigid peavad aitama tarbijatel, sealhulgas VKEdel säästa energiat ja vähendada energiakulusid ning kehtestama meetmed, mis võimaldavad sellist säästu saavutada energiatõhususega seotud kohustuste süsteemide ja muude meetmete abil;
18. soovib nii artikli 7 kui ka eriti energiatõhususkohustuse süsteemide raames seada esmatahtsaks ehitussektori, eelkõige soodustades artiklis 4 sätestatud pikaajaliste riiklike strateegiate rakendamist, mis tuleks välja töötada, et kasutada ära kõiki võimalusi, mida hõlmab hoonete renoveerimisse investeerimine energiasäästu eesmärgil;
19. rõhutab, et tekkivate probleemide ja artikli 7 rakendamise ees seisvate tõkete hulgas on erilise tähtsusega asjaga seotud isikute teadmiste ja suutlikkuse puudus, aga ka lõpptarbijate madal teadlikkus kohustuslikest tõhususskeemidest ja alternatiivsetest meetmetest, samuti nende saavutamise piiratud aeg (2014–2020); nõuab seepärast, et EL investeeriks rohkem eri liikmesriikide teavitus- ja toetusprogrammide elluviimisesse;
20. rõhutab, et selliste energiatõhususe näitajate nagu energiakasutus SKP ühiku kohta puudumise tõttu on mõnedes liikmesriikides võimatu mobiliseerida elanikke ja äriühinguid realiseerima kliima- ja energiapoliitika tõhususe eesmärgi;
21. rõhutab asjaolu, et artikli 7 sätet, mille kohaselt liikmesriik võib nõuda, et osa energiatõhususe meetmetest rakendataks prioriteedina kodumajapidamistes, mis on mõjutatud kütteostuvõimetusest, või sotsiaalkorterites, on siiani kasutanud ainult kaks liikmesriiki; nõuab selle sätte tugevdamist;
22. on seisukohal, et esmajärjekorras tuleb rakendada haavatavatele ja kütteostuvõimetutele kodumajapidamistele suunatud energiatõhususe meetmeid, et tagada eelkõige nende energiakulude püsiv vähendamine;
23. teeb ettepaneku, et liikmesriikide energiatõhususe tegevuskavades, mida nõutakse praeguse direktiivi artikliga 24, võiks liikmesriikidel nõuda, et nad seaksid eesmärgiks kasutada energiatõhususe meetmeid ära kütteostuvõimetuse riski vähendamiseks ja annaksid aru selle eesmärgi täitmise kohta;
24. usub, et olemasolevate hoonete energiatõhusa renoveerimise meede tuleb seada prioriteediks kütteostuvõimetusest kõige rohkem ohustatud elanikkonnarühmade hulgas; kutsub komisjoni üles energiatõhususe direktiivi läbivaatamise käigus seadma eesmärgiks parandada eluruumide energiatõhusust ja kehtestama üüritavatele eluruumidele energiatõhususe miinimumstandardid;
25. märgib, et 16 liikmesriiki on otsustanud kehtestada energiatõhususkohustuse süsteemi (artikli 7 lõige 1) ja 24 liikmesriiki on erineval määral kasutanud ära alternatiivsete meetmete võimaluse ning 18 liikmesriiki eelistasid renoveerimiskvoodile alternatiivseid meetmeid (artikkel 5); kritiseerib seda, et seitse liikmesriiki ei ole kehtestanud energiasäästudeid (artikkel 8);
26. rõhutab, et mõned energiatõhususe direktiivi põhielemendid (nt arukad arvestid, koostootmine ja renoveerimiskavad) nõuavad rohkem aega, ja et 2020. aasta järgne stabiilne energiatõhususe raamistik on äärmiselt tähtis, et anda investoritele, haldusasutustele ja ettevõtjatele vajalik kindlus ja õiguslik stabiilsus algatamiseks projekte ja innovatsiooni, sest neil on suur potentsiaal vähendada energiatarbimist ja langetada nii hinda tarbija jaoks; nendib, et avalik nõudlus ja turg on selliste projektide puhul parim edasiviiv jõud;
27. tunnustab, et ebapiisavad hinnasignaalid on peamine nõudluse reageeringut kahjustav tegur; palub liikmesriikidel selle takistusega tegeleda ning edendada nutiarvestite ja läbipaistvate arveldusviiside kasutamist, sest see muudab tarbijate käitumise energiatarbimise ja energiatõhususse investeerimise suhtes positiivsemaks;

Neljapäev, 23. juuni 2016

28. peab tervitatavaks uusi innovaatilisi ja arukaid energianõudluse ja -pakkumise tasakaalustamise, taastuenergia parema kasutamise ja energia kõrgperioodil tarbimise vähendamise lahendusi; nõuab nende uute lahenduste puhul, eelkõige VKE sektoris teadus- ja arendustegevuse rahastamist;

29. rõhutab tarbijate, kodanike ja jaotusvõrguettevõtjate keskset rolli üha enam detsentraliseeritud energiamaastikul ja nende kaasatuse olulisust energiatõhususe eesmärkide saavutamisel; rõhutab seetõttu, et nende rolli tõhustamiseks tuleb teha rohkem jõupingutusi, muu hulgas lihtsustades nõudlusele reageerimist, väikesemahulist ladustamist, hoonete renoveerimist ning kaugkütte ja -jahutuse süsteeme nii individuaalsel kui ka kooperatiivsel tasandil;

30. juhib tähelepanu asjaolule, et energiatõhususe direktiiv toetab küll energiatõhusust, kuid hõlmab ka energiasäästu elemente kohustusliku energiasäästu kohustuse näol, mis on sätestatud artiklis 7; rõhutab, kui tähtis on, et 2030. aasta energiatõhususe eesmärk oleks kooskõlas COP 21 kokkulepitud kliimaeesmärkidega, et saavutada meie kliimaeesmärgid ja vähendada sõltuvust kolmandatest riikidest; märgib, et hoonetele kulutatakse 40 % ELi energiatarbimisest ning 50 % sellest kasutatakse kütteks ja jahutuseks; rõhutab, et hoonete energiatõhususe parandamine on seetõttu CO₂-heite vähendamisel, energiajulgeoleku parandamisel, kütteostuvõimetuse vähendamisel ja majanduse edendamisel ülimalt tähtis; nõuab tungivalt, et liikmesriigid algataksid ulatuslikku investeerimist, et parandada energiatõhusust ELi rahastamise abil, sest selle tulemuseks oleks lisaks väiksematele energiaarvetele ka arvukate töökohtade loomine ja kaasaitamine reindustrialiseerimise eesmärkide saavutamisele;

31. rõhutab, et 85 % hoone energiatarbimisest kulub küttele ja soojale veele ning et seetõttu tuleb kiirendada vanade ja ebatõhusate küttesüsteemide moderniseerimist Euroopas, et saavutada vähemalt 20 % energiatõhususe paranemine olemasolevate tehnoloogiate, sealhulgas taastuenergiat põhinevate küttesüsteemide abil;

Konkureerivad õigusaktid takistavad keskkonnaalaseid edusamme, tekitavad bürokraatiat ja suurendavad energiakulusid

32. märgib, et energiavaldkonna aruandekohustused kui osa raamistikust on väga olulised kehtivate energiatõhususe alaste õigusaktide edusammude ja rakendamise hindamiseks; peab siiski kahetsusväärseks ülemääraste aruandekohustuste kehtestamist – sealhulgas ka ülereguleerivate liikmesriikide poolt – ettevõtetele, energiatootjatele, tarbijatele ja ametiasutustele, mis piirab kasvu ja innovatsiooni potentsiaali; toonitab, et aruandekohustust tuleb võimaluse korral alati lihtsustada, et vähendada halduskoormust ja -kulusid; kritiseerib asjaolu, et aruandekohustusest saadud andmed ei ole sageli erinevate jaotuste, meetodika ja standardite tõttu üle kogu ELi võrreldavad; palub, et komisjon vähendaks aruandekohustusega seotud halduskoormust, sealhulgas digilahenduste abil, ja kehtestaks rohkem suuniseid andmete võrreldavuse kohta, et andmeid saaks paremini hinnata; kutsub üles kohandama energianõudluse prognoose vastavalt peamiste sektorite kulutõhusale säästupotentsiaalile ning on arvamusel, et bürokraatia vähendamine kiirendab energiatõhususe meetmete rakendamist; märgib, et põhimõtte „ennekõike energiatõhusus“ kohaldamine nõuab energiaplaneerimise ja -aruandluse läbivaatamist ning poliitikasidususe parandamist, et tagada nende vastastikune tugevdamine, tunnistades, et energia säästmine on Euroopa esimene ja kõige kindlam energiaallikas; märgib, et energiatõhusus võib olla parim investeering „energiaallikasse“, mis parandab energia taskukohasust, vähendab vajadust täiendava ja kuluka pakkumispoolse taristu järele ning aitab võidelda kliimamuutuste vastu;

33. rõhutab, et energiasäästu arvutamise reeglid ja abikõlblike meetmete tõlgendused, mis on esitatud direktiivi lisades, on liiga keerulised ja et neid on seetõttu võimatu täpselt järgida; kutsub komisjoni üles tagama, et energiatõhususe direktiivi läbivaatamine annab palju lihtsama meetodi energiatõhususe arvutamiseks, ja kaaluma selliste uute delegeeritud õigusaktide esitamist, mis lihtsustaksid praeguses direktiivis sätestatud arvutusmeetodeid;

Neljapäev, 23. juuni 2016

34. kutsub komisjoni üles vaatama läbi direktiivi IV lisas sätestatud elektri ümberarvestustegurid, et need kajastaksid paremini käimasolevat üleminekut elektri tootmises;

35. juhib tähelepanu sellele, et kõiki energiasäästu investeeringutega seotud riske ei saa käsitleda heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames, sest see hõlmab vaid 45 % ELi kasvuhuonegaaside heitest; osutab asjaolule, et energiatõhususe direktiiv on seotud muude energiat käsitlevate ELi õigusaktidega ning avaldab teatavat mõju CO₂-jalajäljele ja HKSile (sertifikaatide hinnad); palub komisjonil hinnata seda seotust ja tagada täiendavust; märgib, et madalad HKS-i saastekvootide hinnad on üks mitmest tegurist, mis võib vähendada stiimuleid energia säästmise alaste tööstuse investeeringute tegemiseks;

36. rõhutab, kui tähtis on rakendada nõuetekohaselt turustabiilsusreservi, mis võiks aidata parandada energiatõhusust, tugevdades sidusust ELi HKS-i ja vähest CO₂-heidet käsitleva energiapoliitika vahel;

37. ootab tulevast moderniseerimisfondi, mille eesmärk on ajakohastada energiasüsteeme ja parandada energiatõhusust ELi väiksema sissetulekuga liikmesriikides, ning palub komisjonil esitada nõuetekohane juhtimisstruktuur, sh üksikasjad abi saavate liikmesriikide, Euroopa Investeerimispannga (EIP) ja muude asutuste rollide kohta;

38. rõhutab, et riiklike õigusaktide eri elementide vaheline vähene koordineerimine võib takistada kulutõhususe poolest optimaalseid Euroopa lahendusi ning kaotada energia säästmisest tulenevad hinnaelised; palub liikmesriikidel ja komisjonil koostada koordineerimismeetmed energiatõhususe potentsiaali täielikuks realiseerimiseks, mille tulemusel võiks liikmesriikide koostöö olla sidusam, kuid mis ei takistaks nende suutlikkust kohandada poliitikat vastavalt nende kohalikele energiaturgudele ja hindadele, kättesaadavale tehnoloogiale ja lahendustele ning riiklikule energiaallikate jaotusele; nõuab, et HKS annaks paremini aru liikmesriikide meetmetest, mis mõjutavad saastekvootide arvu ja nende hinda;

39. rõhutab vajadust parandada avaliku sektori energiatõhusust ning nõuab energiasäästu algatuste paremat integreerimist riigihangetesse;

40. märgib, et kõik hankijad ei mõista täielikult energiatõhususe nõudeid riigihangetes; palub komisjonil esitada selgemad suunised, mis lihtsustaksid direktiivi artikli 6 järgimist, ja integreerida see paremini laiematesse ELi riigihanke eeskirjadesse;

41. palub komisjonil kaasata kohalikke ja piirkondlikke institutsioone, et edendada energiatõhusust piirkondlikul, kohalikul ja rohujuure tasandil;

42. juhib tähelepanu sellele, et kuigi Euroopa elektritarbimise hinnad väikese ja keskmise suurusega tööstus- ja äriklientidele ning eratarbijatele on paljudes liikmesriikides suhteliselt kõrged, saab energiatõhususse investeerimise abil suurendada Euroopa äriühingute konkurentsivõimet ja vähendada energiakulusid eratarbijate jaoks; rõhutab siiski, et kodumajapidamiste elektriarved ELis koosnevad keskmiselt ühest kolmandikust kaudsest, riigiga seotud maksust ja muudest maksudest, mis võivad juhul, kui need esitatakse arvetel fikseeritud elemendina, muuta tarbijate jaoks raskesti mõistetavaks energiasäästu kasu ja süvendavad kütteostuvõimetust; nendib, et Euroopa kliima- ja energiapoliitika rahastamiseks minevad maksud on arvete väikseim osa; ja toonitab, et kõrgete elektrihindade põhjuseks ELis on energiahindade erinevus ELi liikmesriikide ning meie peamiste konkurentide vahel maailma suurtes jagudes, mis pärsib Euroopa energiamahukate tööstusharude konkurentsivõimet; märgib, et innovatsioon suureneb ühtlasi suuremasse energiatõhususse investeerimisega, seades ELi tööstuse maailmas juhtivale positsioonile;

43. märgib, et energiatõhusus võib olla parim energia „allika“ investeering, mis parandab energia taskukohasust, vähendades vajadust täiendava ja kuluka taristu järele ning aidates tegeleda kliimamuutustega;

Neljapäev, 23. juuni 2016

44. märgib, et põhimõtte „ennekõike energiatõhusus“ võimaldab laiendada kulutõhusalt taastuvate energiaallikate osakaalu energiaallikate jaotuses; rõhutab, et säästukohustused peaksid käima käsikäs kestlike taastuvenergiaallikate arendamisega, ja tuleks tugevdada koostööd, et saaks toimuda tõhus üleminek vähese CO₂-heitega, vastupidavale ja arukale energiasüsteemile; on seisukohal, et tänu parandatud piirkonnaülesele jaotamisele, salvestussüsteemidele ja nõudluse juhtimisele on olemas head võimalused kogu Euroopa varustamise võimalustega tuuleenergia, hüdroenergia ja päikese jaoks optimaalsete asukohtade arendamiseks; on veendunud, et sellest tuleneb pidurdav mõju energiahinnale;
45. toonitab, et energiatõhusus on kõige kulutõhusam meede ELi CO₂-heite vähendamise kohustuste täitmiseks;

Energiavaldkonna õigusaktid peavad olema sidusamad

46. palub komisjonil järgida parema õigusloome põhimõtet, uurida paremaid vahendeid ELi energia- ja kliimamuutustealaste õigusaktide koordineerimiseks, et parandada õiguslikku tõhusust ja tulemuslikkust ning esildada meetmeid kehtivate õigusaktide täiustamiseks; palub samuti, et komisjon tugevdaks energiatõhususe algatuste hindamise terviklikku pikaajalist meetodikat, hõlmates kõik peamised välismõjud; nõuab ühiskondliku perspektiivi energiatõhususe ambitsiooni erinevate tasemete üldkulude ja hüvede modelleerimisel ja hindamisel, ja energiatõhususe käsitlemist omaette energiaallikana;
47. palub komisjoni käsitleda energiatõhusust taristu prioriteedina, tunnistades, et see täidab Rahvusvahelise Valuutafondi ja muude majandusinstituutide poolt kasutatava taristu määratluse⁽¹⁾, ja teha sellest kriitilise tähtsusega element ja prioriteetne kaalutus tulevaste Euroopa energiataristu investeerimisotsuste korral;
48. märgib, et energiatõhusus saab aidata suurendada energiasüsteemi vastupidavust ning seetõttu aidata kaasa üleminekule jätkusuutlikku ja turvalisse olukorda;
49. rõhutab, et toimiva energia siseturu, sh energiatõhusustoodete siseturu abil optimeeritakse energiasüsteemide kulusid, millest on kasu kõikidel tarbijatel ning mis parandab oluliselt üleeuroopalist energiatõhusust ja konkurentsivõimet; palub seetõttu liikmesriikidel rakendada täies ulatuses kolmandat energiapaketti, et tagada täielikult toimivad konkurentsivõimelised ja omavahel ühendatud energiaturud;
50. märgib, et energiamahukad tööstusharud peavad samuti oma osa andma ning et võrdsed tingimused ELis on sellega seoses väga olulised;
51. rõhutab, et energiatõhusus on osa ELi kesketest eesmärkidest ja seetõttu tuleks Euroopa riike julgustada vältima raiskamist, mille on põhjustanud tarbimine tööstus-, transpordi- ja ehitussektoris, kuna nende sektorite tarbimine moodustab kogutarbimisest suurima osa;
52. väljendab heameelt selle üle, et sertifitseerimissüsteemidel või säästukohustustel (artikkel 7) on mitmes liikmesriigis positiivne mõju; leiab, et võimalus valida võrdväärselt ambitsioonikaid alternatiivseid meetmeid on aktsepteerimise oluline eeldus; märgib, kui oluline on tagada, et sertifitseeritud sääst vastaks ka tegelikule energiasäästule, mitte ei oleks pelgalt sääst paberil; rõhutab, kui oluline on energiaettevõtete osa energiatõhususe meetmete aktiivsel arendamisel; nõuab, et sertifitseerimissüsteemide ja energia säästmise meetmete väljaarvestamist ei raskendataks; palub komisjonil hinnata, kas primaarenergia säästu on võimalik võtta arvesse koostootmisjaamade abil (soojus- ja elektrienergia koostootmine);
53. juhib tähelepanu parlamendi jaoks Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse poolt koostatud aruandele, milles leiti, et enamik kehtestatud energiatõhususkohustuse süsteeme on riigi energiatõhususe parandamisel olnud tõendatult olulised ning aidanud kulutõhusalt säästa paljudel kodumajapidamistel ja organisatsioonidel; toob esile ka aruande järelduse, et energiatõhususkohustuse süsteemid on väga kulutõhusad ning on tõendeid, et hästi kavandatud ja rakendatud energiatõhususkohustuse süsteemid võivad aidata tagada kuni 100 % artiklis 7 riigile kehtestatud säästust; soovib seetõttu komisjonil koostada loetelu headest ja halbadest tavadest ning töötada välja kriteeriumid, mis aitavad tagada hästi kavandatud ja tõhusaid energiatõhususkohustuse süsteeme;

⁽¹⁾ Konsultatsioonifirma E3G aruanne „Energy efficiency as infrastructure: leaping the investment gap“ („Energiatõhusus kui taristu: investeringute puudujäägi ületamine“), 3. märts 2016.

Neljapäev, 23. juuni 2016

54. nõuab, et hoolt kantaks usutatavate ning tarbetu bürokraatiata säästu- ja tõhususarvestuste eest; peab võimalikuks, et energiatõhususe direktiiv toimiks selle jaoks ühtlasi raamõigusaktina; on arvamusel, et konkreetseid meetmeid ja tõhususkriteeriume võiks integreerida olemasolevatesse direktiividesse (nt hoonete direktiiv) või ka kokkuvõetud märgistamiskohustusse (energiatõhususe märgistamine, ökodisain, ringmajandus, CE-märgis);

55. on seisukohal, et ELi kliimakaitse- ja tõhususemärgid peavad üksteist täiendama ja et siduvad energiatõhususe nõuded on üliolulised, et saavutada liikmesriikides maksimaalne ambitsioonikus ja püüdlus, kuid samal ajal tuleb võimaldada piisavat paindlikkust meetmete ja vahendite suhtes, mida kohandatakse riiklikul tasandil;

56. nõuab muudetud energiatõhususe direktiivi vastavusseviimist ELi 2030. aasta kliimakaitse ja COP 21 kokkuleppe eesmärkidega; rõhutab, et direktiivi muutmise peab kaasnema olemasolevate meetmete jätkamine ja täiustamine ning vastuolude ja lünkade kaotamine, et tagada õiguskeskkonna prognoositavus ja võimaldada investoritel tunda end kindlat pikemas perspektiivis;

Suurem energiatõhusus – rohkem töökohti ja suurem majanduskasv

57. peab kahetsusväärseks ELi struktuurifondide abil rahastatavaid vähemõjusaid energiatõhususe projekte (2007–2013), mida kritiseeriti kontrollikoja aruandes; palub komisjonil viia viivitamata ellu vastavad täiustused, pöörates erilist tähelepanu rahastatud projektide põhjendusele, järelevalvele ja tasuvusperioodi lühendamisele; nõuab täiustatud suuniseid ning komisjoni tugevamat järelevalvet seoses struktuurifondide ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi parema rakendamisega koos erasektori investeeringutega elujõuliste energiatõhususe projektide jaoks, eelkõige hoonete sektoris; on seisukohal, et struktuurifondidest ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist rahastatavad energiatõhususe projektid peaksid olema suunatud tarbijatele, kes on energiakulude suhtes tundlikumad, nagu tööstus, mille puhul esineb süsinikdioksiidi lekke oht, VKEd ja kütteostuvõimetuse ohus olevad kodumajapidamised; peab esmatahtsaks töötada välja rahastamis- ja muud vahendid ning innovaatilised mudelid avaliku sektori vahendite kasutuselevõtuks ja erasektoripoolse rahastamise võimendamiseks kohalikul, riiklikul, piirkondlikul ja Euroopa tasandil, et toetada investeeringuid niisugustes kesksel tähtsusega energiatõhususe sektorites nagu hoonete renoveerimine, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele rühmadele ja samuti nõuetekohast tähelepanu pikaajaliste investeeringute eripärale;

58. palub liikmesriikidel edendada investeeringuid ehitussektorisse, sh teha rohkem pingutusi halva soojusisolatsiooniga hoonete põhjaliku renoveerimise stimuleerimiseks ELis;

59. rõhutab, et kui liikmesriigid kehtestavad maksupõhise energiatõhususe süsteemi, peaks miinimummäär olema suunatud kodumajapidamistele, mida mõjutab kütteostuvõimeetus; rõhutab samuti, et liikmesriigid peaksid näitama, kuidas aitab maksudest rahastatav energiatõhususe süsteem kaasa praeguste kõige halvemas olukorras olevate elamute parandamisele;

60. rõhutab laenude, tagatiste ja omakapitali vormis esinevate Euroopa rahastamisvahendite tähtsust energiatõhususe projektide erarahastamise võimendamisel; toonitab siiski, et sotsiaalvaldkonnas on vaja projekte rahastada toetuste kaudu;

61. rõhutab, et EL peaks seadma endale kaugleulatuva energiasäästu eesmärgi ja soodustama innovatsiooni seoses energiatõhususe investeeringutega, kuna need investeeringud on tulused ja tasuvad ennast ära üsna kiiresti;

62. palub liikmesriikidel lisada energiatõhususkohustusüsteemi säte, et väikese sissetulekuga tarbijate jaoks peab olema ette nähtud teatav miinimumprotsent meetmeid;

63. märgib, et energiatõhususe projektid on sageli väikesemahulised ning et need tuleb ühendada suuremateks pakettideks; kutsub seetõttu komisjoni, Euroopa Investeeringupanka ja liikmesriike üles tegema investeerimise soodustamiseks kättesaadavaks rohkem tehnilist abi ja projektide väljatöötamise abi;

64. on seisukohal, et vaja on hoonete energiatõhususe pikaajalist strateegiat ja tuleb edendada hoonete energiatõhusat renoveerimist, et mitte piirduda hoonesektoris lihtsate ja odavate meetmetega;

Neljapäev, 23. juuni 2016

65. nõuab liikmesriikide vahel paremat koordineerimist ning parimate tavade ja mõttevahetust, mis on seotud säästmiskohustuste ning hoone- ja renoveerimiskavadega (artiklid 4, 5, 6 ja 7) eesmärgiga rakendada kiiremini ennast tõestanud vahendeid (maksusoodustused, toetusprogrammid, näidislepingud ja investeerimine sotsiaaleluasemetesse); on arvamusel, et artiklit 5 tuleks laiendada, hõlmamaks võimaluse korral kõik avaliku sektori asutused; nõuab komisjoni suuniseid tulevaste riiklike kavade kohta, et tagada läbipaistvus ja võrreldavus; tunneb heameelt komisjoni tehnilise toetuse üle energiatõhususe direktiivi rakendamiseks; nõuab siduvaid vorme tulevaste riiklike kavade jaoks, et tagada läbipaistvus ja võrreldavus; kutsub liikmesriike üles kaaluma uuenduslikke turupõhiseid toetuskavu;
66. märgib, et kõige vähem on edu saavutatud elamusektoris, ja palub seetõttu liikmesriikidel kasutada energiateenuste ettevõtteid ja energiatõhususe lepinguid, et rakendada maksuskeeme ja laenuprogramme, mis aitaksid suurendada olemasolevate hoonete madalat renoveerimismäära Euroopas, ning hüvitada selliseid energiatõhususe meetmeid nagu energiatõhusa kütte ja jahutuse kasutuselevõtmine;
67. kutsub komisjoni üles ergutama liikmesriike võtma vastu ja parandama hoonete energiatõhususe kontrolli-, mõõtmis- ja juhtimislahendusi, et märkimisväärselt suurendada ELi hoonestuse energiatõhusust;
68. nõuab, et artiklis 4 sätestatud liikmesriikide renoveerimise tegevuskavades määrataks kindlaks, kuidas nad saavutavad eesmärgid, mis on ette nähtud tegevuskavade järgmiseks etapiks (2017. aasta aprilliks) seoses hoonete renoveerimisega energia säästmiseks; selle põhjal koostada kogu ELi hõlmav liginullenergiahoonete nägemus 2050. aastaks;
69. on arvamusel, et avaliku sektori hoonete eeskju laiendamine kõigi avaliku halduse tasanditele, mitte ainult keskvalitsusele, võimaldab kasutada täielikult ära hoonete kulutõhususe potentsiaali, sest see on osutunud parimate võimalustega sektoriks mitte ainult energia säästmise seisukohast, vaid ka seetõttu, et see loob muid üldisemaid kasutegureid, sealhulgas suurema mugavuse ja heaolu; on sellega seoses arvamusel, et liikmesriikidelt tuleks nõuda, et nad kehtestaksid ühiste pingutuste sisemehhanismi 3 % renoveerimise eesmärgi saavutamiseks avaliku halduse eri tasanditel, ning et säilitataks paindlikkus valida lõigete 1 ja 2 alternatiivina muid meetmeid, mille mõju tuleks kvantifitseerida;
70. kutsub komisjoni üles ergutama liikmesriike tegema rohkem selleks, et renoveerida mitteeluruume, kasutamaks ära nende lühiajalise tasuvuse potentsiaali;
71. teeb ettepaneku anda direktiivi artiklile 4 uus pealkiri: „Kogu riigi hoonete põhjaliku renoveerimise, sealhulgas investeringute kasutamise pikaajalised strateegiad“;
72. palub eraldada vajalikud vahendid seadmete paigaldajate koolitamiseks, et tagada kvaliteetsed renoveerimistööd;
73. nõuab komisjonilt strateegilist lähenemist, et uued tehnoloogiaarendused (muu hulgas külmutusvahendite, valgustuse, isolatsiooni, termostaatide, mõõtmiste, klaasimise jpm valdkonnas) tuntumaks teha;
74. palub komisjonil ja liikmesriikidel seada direktiivi artikkel 4 esmatahtsale kohale strateegiate teise versiooni väljatöötamisel, mis peab valmima 2017. aastal ja põhinema sidusrühmade nõuetekohasel kaasamisel, järgima kohustuslikke vorme ning sisaldama viie aasta vahe-eesmärke ja rakenduskavasid, et saavutada 2050. aastaks ELi tasandil liginullenergiahoonete eesmärk, sest see on vajalik COP 21 eesmärkide saavutamiseks;
75. peab ettevõtjate energiaauditeid ennast tõestanud energiatõhususe suurendamise vahendiks ja rõhutab nende kasu konkurentsivõime jaoks; nõuab direktiivis sätestatud kriteeriumite ühetaolist määratlemist ja jõustamist (VKEde määratlus, auditid, topeltsertifitseerimise vältimine piiriüleste äristruktuuride puhul) ning ühetaolise lähenemisviisi loomist artikli 8 lõikes 4 osutatud vähese tähtsusega künnise suhtes; nõuab kõnealuse artikli kohaldamisala laiendamist, et hõlmata kõik suure energiatarbimisega äriühingud; nõuab hindamist, et parandada energiaauditi süsteemide tõhusust; nõuab, et kulutasuvate energiaauditite soovitude rakendamine koos kavandatava hooldusega muudetakse kohustuslikuks kooskõlas äriühingute eesmärkidega;

Neljapäev, 23. juuni 2016

76. teeb ettepaneku vaadata läbi direktiivi artikli 2 punktis 26 toodud VKE määratlus, et see osutaks üksnes töötajate arvule ja aastakäibele, nii et ka neid ettevõtteid, mis 25 % ulatuses või üle selle on avaliku sektori asutuse kontrolli all, võiks lugeda VKEdeks;

77. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon tegeleb energiatõhususe direktiivi artiklite 9–11 rakendamise alaste suuniste väljatöötamisega, et aidata tarbijatel paremini kontrollida energiatarbimist; peab tehnilist teostatavust ja nutiarvestite kasutuselevõttu – arvestades kulutõhusust ja kulutuste läbipaistvust – energia säästmise oluliseks eelduseks; on seisukohal, et järjepidevuse tagamiseks tuleks kõik olemasolevad sätted, mis on seotud arvestite ja arvetega, koondada ühte kohta;

78. juhib tähelepanu asjaolule, et tarbijate elektriarved on endiselt ebaselged ja ebaõiged; soovib parandada arvete läbipaistvust ja selgust ELi tasandil arvetele rangete nõuete kehtestamise kaudu, nii et tarbijatele oleks oluline teave kättesaadav võrreldavas vormis, et nad saaksid oma tarbimisharjumusi kohandada; rõhutab, et tarbijate eelistused ja neile kättesaadavad vahendid on mitmekesised ning seetõttu peaks lähenemisviisi teabe suhtes kujundama riigisiseste tarbijauringute kaudu;

79. on veendunud, et sõltumatu ja usaldusväärse teabe kättesaadavus ning nõuanded sobivate energiatõhususe meetmete ja rahastamissüsteemide kohta on olulised eelkõige kodumajapidamiste, aga ka piirkondlike ja kohalike ametiasutuste jaoks, et nad saaksid teha teadlikke energiaalaseid otsuseid ja juhtida paremini oma energiatarbimist, sealhulgas nutiarvestite ning kütteks ja jahutuseks tarbitud energia eraldi mõõtmise kaudu;

80. nõuab energiatõhususe tagajatele rangeid kvaliteeditagamise standardeid, riiklikke koolitusprogramme ja ühtseid lihtsustatud riiklikke sertifitseerimissüsteeme, mida toetaksid järjepidevad ja kergesti kättesaadavad nõustamis- ja õiguskaitseraamistikud; toonitab, et selle ettepaneku eesmärk on kõrvaldada osa mitterahalisi tõkkeid, mis takistavad tarbijatel energiatõhusate toodete ja teenuste kasutuselevõtmist, näiteks võimaldades kindlaks teha usaldusväärseid kauplejaid;

81. ootab edasisi energiasäästmisalaseid investeeringuid, mis tulenevad suure tõhususega koostootmise nõuete täitmisest vastavalt artiklile 14;

82. rõhutab, et kui liikmesriigid kehtestaksid maksupõhise energiatõhususe kava (artikkel 20), peaks selles seadma esmatahtsale kohale kodumajapidamised, mida mõjutab kütteostuvõime; nõuab kindlalt, et läbivaadatud energiatõhususe direktiiviga tuleks luua liikmesriikidele pikaajaline stabiilne poliitikaraamistik, et tagada energiatõhususe investeeringute jätkusuutlik suurenemine, eriti kohalikul tasandil; nõuab, et EL ja Euroopa Investeerimispank suurendaksid oma suutlikkuse suurendamise ja tehnilise abi püüdlusi, et arendada toetuskõlblikke energiatõhususe projekte, mis tõmbavad turult ligi erainvesteeringuid; nõuab, et ELi rahastamisprogrammides (nt struktuurifondides, Junckeri investeerimiskavas, Euroopa Investeerimispannga Euroopa kohaliku energiaabi fondis) suurendataks energiatõhususe alase suutlikkuse suurendamiseks ja tehnilise abi andmiseks eraldatud vahendite osakaalu;

83. peab kahetsusväärseks arukatesse elektrienergia võrkudesse tehtavate avaliku ja erasektori investeeringute madalat taset; kutsub komisjoni üles tugevdama direktiivi artikli 15 jõustamist, et edendada selliste võrkude arengut;

84. nõuab, et kehtestataks kohustus hinnata riiklikul tasandil kohalike ametiasutuste kaudu või nendega koos rakendatud energiatõhususe programmide kulutõhusust ning järgida seda lähenemisviisi, kui sellega kaasnevad tõhusus ja kulude kokkuvõid tarbijatele;

85. väljendab muret suureneva reostuse pärast, mida põhjustavad teatavad elumajades kasutatavad kütteseadmed, mis töötavad tahkel biomassil ning paiskavad õhku suurel hulgal peentolmu, lämmastikoksiide, süsinikmonoksiidi ja dioksiine, mis kahjustavad suurel määral õhukvaliteeti ja on seetõttu kahjulikud inimeste tervisele; nõuab seepärast tungivalt, et liikmesriigid rakendaksid tõhusaid ja keskkonnasõbralikke lahendusi;

Neljapäev, 23. juuni 2016

86. rõhutab tungivat vajadust võtta kasutusele terviklikum käsitlus kogu transpordisüsteemi energiatõhususe parandamise suhtes ja mitte loota ainult sõidukite või jõuseadmete tehnoloogilisele arendamisele; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid teeksid jõulisi samme uute meetmete võtmiseks, mis soodustaksid ühelt transpordiliigilt teisele üleminekut kõige energiatõhusamate viiside suunas, ning võtaksid täielikult kasutusele arukad transpordisüsteemid, et veelgi parandada sõidukite ja taristu, aga ka logistika, lennunduse ja meretranspordi olemasoleva võimsuse tõhusust ja kasutusmäära;

87. tuletab meelde, et energiatõhusust on võimalik saavutada CO₂ standardite kehtestamise abil ja kasutajate teavitamisega nende sõidukite kütusekulust; palub komisjonil esitada ettepanekud kasutajate teavitamise kohta uute veoautode ja busside kütusekulust ning kehtestada nende CO₂-heitele piirangud;

88. peab kahetsusväärseks, et transpordi osa energiasäästus on nii väike, kõigest 3 % säästust kõikide sektorite lõikes, seda hoolimata asjaolust, et ajavahemikul 2005–2013 toimus majanduskriisi tõttu reisijateveo stabiliseerumine ja kaubaveo vähenemine; palub liikmesriikidel suurendada transpordisektorile suunatud meetmete arvu;

o

o o

89. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikidele.

Teisipäev, 28. juuni 2016

P8_TA(2016)0294

Ühendkuningriigis toimunud referendumitulemused

Euroopa Parlamendi 28. juuni 2016. aasta resolutsioon Ühendkuningriigi referendumist tuleneva otsuse kohta EList lahkuda (2016/2800(RSP))

(2018/C 091/05)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,

1. võtab teadmiseks Ühendkuningriigi kodanike soovi EList lahkuda; juhib tähelepanu sellele, et rahva väljendatud tahet tuleb täiel määral austada, alustades Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 50 aktiveerimisega võimalikult kiiresti;
2. rõhutab, et see on ELi jaoks kriitiline hetk – liidu kodanike huvid ja ootused tuleb tuua tagasi arutelude keskmesse ning Euroopa projektile tuleb nüüd anda uus tõuge;
3. rõhutab, et Ühendkuningriigi kodanike enamuse tahet tuleks austada väljaastumismenetluse kiire ja sidusa rakendamise teel;
4. juhib tähelepanu sellele, et ELi lepingu artikli 50 kohased läbirääkimised Ühendkuningriigi EList välja astumise üle peavad algama niipea, kui ametlik teade on edastatud;
5. hoiatab, et kõigi jaoks kahjuliku ebakindluse ärahoidmiseks ja liidu terviklikkuse kaitsmiseks peab ELi lepingu artiklis 50 sätestatud teatamine toimuma võimalikult kiiresti; eeldab, et Ühendkuningriigi peaminister teatab referendumitulemuse 28.–29. juunil 2016. aastal kokku tulevale Euroopa Ülemkogule; see teade käivitab väljaastumismenetluse;
6. tuletab meelde, et riigipeade ja valitsusjuhtide 2016. aasta veebruaris saavutatud kokkuleppes sätestati, et see jõustub üksnes juhul, kui Ühendkuningriik otsustab ELi jääda; seetõttu on kokkulepe õigustühine;
7. tuletab meelde, et mis tahes uutes suhetes Ühendkuningriigi ja ELi vahel ei saa kokku leppida enne väljaastumislepingu sõlmimist;
8. tuletab meelde, et aluslepingute kohaselt on nõutav Euroopa Parlamendi nõusolek ning Euroopa Parlament tuleb täielikult kaasata väljaastumislepingu ja uute suhete sõlmimise menetluste kõikides etappides;
9. palub nõukogul nimetada komisjon läbirääkijaks ELi lepingu artikli 50 alusel toimuvateks läbirääkimisteks;
10. rõhutab, et praegune proovikivi nõuab järelemõtlemist ELi tuleviku üle – liitu tuleb reformida ning muuta see paremaks ja demokraatlikumaks; märgib, et samal ajal kui mõni liikmesriik võib otsustada integreeruda aeglasemalt või vähemal määral, tuleb ELi tuumikut tugevdada ning tuleks vältida lahendusi *à la carte*; on seisukohal, et vajadus edendada meie ühiseid väärtusi, tagada stabiilsus, sotsiaalne õiglus, jätkusuutlikkus, majanduskasv ja tööhõive, saada üle jätkuvast majanduslikust ja sotsiaalsest ebakindlusest, kaitsta kodanikke ja tegeleda rändeprobleemidega nõuab eelkõige majandus- ja rahaliidu ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamist ja demokratiseerimist ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika tugevdamist; on seetõttu seisukohal, et reformide tulemuseks peab olema liit, mis vastab kodanike ootustele;
11. nõuab tegevuskava parema liidu saavutamiseks, mis põhineks Lissaboni lepingu võimaluste täielikul ärakasutamisel ning mis peaks lõppema aluslepingute läbivaatamisega;

Teisipäev, 28. juuni 2016

12. kavatseb muuta oma sisekorraldust, et võtta arvesse Ühendkuningriigi kodanike enamuse tahet Euroopa Liidust välja astuda;
  13. võtab teadmiseks Ühendkuningriigi voliniku tagasiastumise ja tema portfelli ümberjaotamise;
  14. kutsub nõukogu üles muutma eesistujariikide järjekorda, et väljaastumise protsess ei hakkaks ohustama liidu igapäevase tegevuse juhtimist;
  15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpangale, liikmesriikide parlamentidele ja Ühendkuningriigi valitsusele.
-

Neljapäev, 23. juuni 2016

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0281

ELi ja Liibanoni vahel sõlmitud Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu protokoll (raamleping) ***

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll (milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Liibanoni Vabariigi vahelist raamlepingut Liibanoni Vabariigi liidu programmides osalemise üldpõhimõtete kohta) sõlmimise kohta (16136/2014 – C8-0044/2015 – 2014/0110(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 091/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (16136/2014),
  - võttes arvesse Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll (milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Liibanoni Vabariigi vahelist raamlepingut Liibanoni Vabariigi liidu programmides osalemise üldpõhimõtete kohta) eelnõu (16135/2014),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 212, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning artikli 218 lõikele 7 (C8-0044/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse väliskomisjoni soovitus (A8-0193/2016),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Liibanoni Vabariigi valitsusele ja parlamentidele.

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0282

ELi ja Liibanoni vahel sõlmitud Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu protokoll, et võtta arvesse 2004. aasta laienemist ***

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll, et võtta arvesse Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, sõlmimise kohta (13349/2014 – C8-0095/2015 – 2007/0078(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 091/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (13349/2014),
  - võttes arvesse eelnõu, mis käsitleb Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll, et võtta arvesse Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga (11300/2007),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning lõikele 8 (C8-0095/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi (A8-0194/2016),
1. annab nõusoleku protokoll, et sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Liibanoni Vabariigi valitsusele ja parlamentile.

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0283

ELi ja Liibanoni vahel sõlmitud Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu protokoll, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist ***

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll, et võtta arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga, sõlmimise kohta (13395/2014 – C8-0170/2015 – 2008/0027(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 091/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (13395/2014),
  - võttes arvesse eelnõu, mis käsitleb Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Liibanoni Vabariigi vahel) protokoll, et võtta arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga (13376/2014),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning lõikele 8 (C8-0170/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi (A8-0195/2016),
1. annab nõusoleku protokoll, sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Liibanoni Vabariigi valitsusele ja parlamentidele.

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0284

ELi ja Monaco vaheline leping finantskontosid käsitleva automaatse teabevahetuse kohta *

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu nimel Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist käsitleva lepingu muutmisprotokolli sõlmimise kohta (COM(2016)0201 – C8-0157/2016 – 2016/0109(NLE))

(Konsulteerimine)

(2018/C 091/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (COM(2016)0201),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu nimel Euroopa Ühenduse ja Monaco Vürstiriigi vahelise nõukogu direktiivis 2003/48/EÜ sätestatud meetmetega samaväärsete meetmete kohaldamist käsitleva lepingu muutmisprotokolli eelnõu,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 115 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti b ja lõike 8 teist lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris parlamendiga (C8-0157/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59, artikli 108 lõiget 7 ja artikli 50 lõiget 1,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0206/2016),
1. kiidab lepingu muutmisprotokolli sõlmimise heaks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Monaco Vürstiriigi valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0285

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2015/012 BE/Hainaut Machinery

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2015/012 BE/Hainaut Machinery) (COM(2016)0242 – C8-0170/2016 – 2016/2074(BUD))

(2018/C 091/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0242 – C8-0170/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „EGFi määrus“),
  - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
  - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“) ⁽³⁾, eriti selle punkti 13,
  - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0207/2016),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste või ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohatumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „EGF“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2015/012 BE/Hainaut Machinery, et saada EGFist rahalist toetust seoses koondamisega NACE Revision 2 osa 28 (mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmine) alla kuuluvast majandussektorist Belgias NUTS 2. tasandi piirkonnas Hainaut's (BE32), ning arvestades, et eeldatavalt osaleb meetmetes 488 koondatud töötajat ning 300 alla 25-aastast mittetöötavat ja mitteõppivat Hainaut' piirkonna noort; arvestades, et koondamised toimusid ettevõtetes Carwall SA, Caterpillar Belgium SA ja Doosan SA;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Neljapäev, 23. juuni 2016

D. arvestades, et kuigi taotlus ei täida EGF-i määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud toetuskõlblikkuse kriteeriume, esitati see artikli 4 lõikes 2 sätestatud sekkumiskriteeriumi alusel, mis võimaldab teha koondatavate töötajate arvu osas erandi;

1. nõustub komisjoniga, et EGF-i määruse artikli 4 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud ja et seetõttu on Belgial õigus saada nimetatud määruse alusel 1 824 041 eurot rahalist toetust, mis moodustab 60 % 3 040 069 euro suurustest kogukuludest;

2. märgib, et komisjon pidas kinni 12-nädalasest tähtjast, mis algas Belgia ametiasutustelt 11. veebruaril 2016 täiendatud taotluse kättesaamisega ja lõppes rahalise toetuse andmise tingimustest kinnipidamisele hinnangu andmise lõpuleviimisega 4. mail 2016, ning teavitades sellest Euroopa Parlamenti samal päeval;

3. märgib, et viimastel aastatel Euroopa turul ehitusmasinate müügi puhul esinenud tõsiste probleemide tõttu on turunõudlus käesoleva taotlusega hõlmatud kolme ettevõtte toodete järele samuti vähenenud;

4. märgib, et pärast Caterpillar Belgium SA 23. veebruari 2013. aasta teadet, et alustatakse kollektiivse koondamisega Gosselies' s asuvas tehases, esitati enamikku selle 1399 töötajast käsitlev taotlus EGF/2014/011 BE/Caterpillar, ning juhib tähelepanu asjaolule, et praegune taotlus on jätk esimesele taotlusele, sest tegemist on osaga samast koondamisprotsessist; rõhutab, et Hainaut' tööturu olukord on eriti problemaatiline, sest sealne töötuse määr on 14,5 % (5,9 % võrra kõrgem kui riigi keskmine), 2013. aastal kaotati tootmissektoris 1 236 töökohta ja 2014. aastal 1 878 töökohta, tööpakkumiste arv on alates 2012. aastast langenud 13 % ning tööturul on väga palju alakvalifitseeritud tööjõudu, sest rohkem kui pooltel töötajatel puudub keskharidus, ning pikaajalise töötuse määr on kõrge (see moodustab Hainaut' piirkonna üldisest töötusest 39,0 %);

5. väljendab heameelt tõsiasi üle, et Belgia ametiasutused alustasid individuaalsete teenuste osutamist sihtrühma kuuluvatele toetusesaajatele 1. jaanuaril 2015, varakult enne seda, kui esitati avaldus EGF-i toetuse saamise kohta;

6. märgib, et Belgial on kavas võtta käesolevas taotluses käsitletud koondatud töötajate jaoks järgmist liiki meetmeid: toetus, juhendamine, integratsioon, töötusandjate hõlbustamine, tervikkoolitus, ettevõtte loomise toetus, ühisprojektide toetamine ning töötusandjate- ja koolitustoetused;

7. tunneb heameelt selle üle, et toetused ja stiimulid, millega seoses on Belgia ametiasutused kinnitanud, et nende meetmete puhul nõutakse sihtrühma kuuluvate toetusesaajate aktiivset osalemist töötusandjate- või koolitusmeetmetes (EGF-i määruse artikli 7 lõike 1 punkti b kohased meetmed), moodustavad kogukuludest alla 5 %, mis on kaugelt vähem kui määrusega lubatud 35 % individuaalsete teenuste paketi kogukuludest;

8. märgib, et 55–64-aastased töötajad moodustavad sihtrühma kuuluvatest toetusesaajatest 35,9%; arvab, et neil on suurem oht jääda pikaajaliselt töötuks ja muutuda sotsiaalselt tõrjutuks ning neil on neile eriomased vajadused individuaalsete teenuste järele, mida neile osutatakse vastavalt EGF-i määruse artiklile 7;

9. palub komisjonil anda teavet koondatud Caterpillari töötajatele pakutava toetuse tulemuste kohta, sest osa käesolevast taotlusest on taotluse EGF/2014/011 BE/Caterpillar järelmeede;

10. tunneb heameelt selle üle, et lisaks koondatud 488 töötajale osaleb meetmetes eeldatavalt ka 300 alla 25 aasta vanust mittetöötavat ja mitteõppivat noort samast piirkonnast ning neile osutatakse EGF-i kaasrahastatavaid individuaalseid teenuseid, mille hulka kuuluvad: kaasamine ja juhendamine kas täiendõppe- või koolituskursustele või huvide kindlakstegemiseks mõeldud sissejuhatavatele loengutele suunamiseks, erikursused, individuaalsed täiendõppevõimalused ning töötusandjate-, koolitus- ja liikuvustoetused;

Neljapäev, 23. juuni 2016

11. tunneb heameelt selle üle, et EGF-i meetmed on kättesaadavaks tehtud ka mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele; märgib aga, et EGF-i määrus näeb praegu sellise võimaluse ette kuni 31. detsembrini 2017; nõuab seetõttu mitmeaastase finantsraamistiku muutmise raames ka EGF-i määruse muutmist, et mittetöötavate ja mitteõppivate noorte toetamist oleks võimalik pärast 2017. aastat jätkata;
12. tunneb heameelt selle üle, et Belgia ametiasutused pakuvad mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele mõeldud erimeetmeid, mille abil on võimalik just nende vajadusi paremini rahuldada;
13. märgib, kui oluline on alustada teavituskampaaniat, et jõuda nende mittetöötavate ja mitteõppivate noorteni, kes võiksid kõnealuste meetmete raames toetust saada; tuletab meelde oma seisukohta, et mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori tuleb aidata püsivalt ja jätkusuutlikult;
14. tunneb heameelt selle üle, et individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett on koostatud täiendavalt konsulteerides kõigi sidusrühmade, sh tööturu osapoolte, ettevõtjate ja riiklike tööhõiveasutustega, kes ühtlasi jälgivad kavandatud meetmete elluviimist järelevalvekomitee kaudu;
15. tunneb heameelt eelkõige Belgia ametiasutuste tegutsemisviisi ja sotsiaalpartneritega tehtava koostöö üle ühisprojektide toetuse andmisel töötajatele, kes kaaluvad ühiselt sotsiaallettevõtte loomist, sest sellel meetmel on suur lisaväärtuse potentsiaal;
16. märgib, et kavandatud meetmed on aktiivsed tööturumeetmed, mis on EGF-i määruse artikli 7 kohaselt rahastamiskõlblikud, ning tuletab meelde, et kooskõlas selle artikliga tuleks osutatavate individuaalsete teenuste puhul lähtuda tööturu tulevastest väljavaadetest ja nõutavatest oskustest ning see peaks kokku sobima üleminekuga ressursitõhusale ja säästvale majandusele, võttes arvesse seniseid kogemusi koondatud töötajatele taotluse EGF/2014/011 BE/Caterpillar raames abi osutamisel; märgib samas, et need meetmed ei asenda passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid;
17. palub liikmesriikidel koostada koos sotsiaalpartneritega strateegiad, mis ennetaksid tööturu prognoositavaid muutusi ning kaitseksid liidu töökohti ja oskusi, eelkõige kaubanduslepingute läbirääkimisel, et tagada õiglased konkurentsireeglid ja ühtsed meetmed majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase dumpingu vastu; tuletab meelde oma nõudmist vaadata liidu kaubanduse kaitsevahendid põhjalikult läbi;
18. rõhutab, et kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet tuleb suurendada kohandatud koolituse abil, ja loodab, et kooskõlastatud paketi raames pakutav koolitus vastab nii töötajate kui ka ettevõtluskeskkonna vajadustele antud piirkonnas ja naaberpiirkondades;
19. kutsub komisjoni üles muutma riigiabi käsitlevaid õigusnorme, et lubada sotsiaalselt ja keskkonnaalaselts kasulike projektide soodustamise huvides riigil sekkuda ja aidata raskustesse sattunud VKEsid ja sektoreid, toetades nende tootmisvõimsuse taastamist, mida üleilmne finants- ja majanduskriis on oluliselt vähendanud;
20. kutsub taas komisjoni üles esitama tulevastes ettepanekutes rohkem üksikasju kasvuväljavaadetele sektorite kohta, mis on võimelised tööd pakkuma, ning koguma tõendatud andmeid EGF-i rahastamise mõju kohta, muu hulgas töökohtade kvaliteedi ja EGF-i toetuse abil tööturule tagasi pöördumise kohta;
21. märgib, et Belgia ametiasutused on kinnitanud, et toetuskõlblikele meetmetele ei anta toetust liidu muudest rahastamisvahenditest; pöördub taas komisjoni poole palvega, et komisjon esitaks oma aastaaruandes nende andmete võrdleva analüüsi, et tagada täielik vastavus kehtivatele õigusnormidele ja hoida ära liidu rahastatavate teenuste topelrahastamine;
22. märgib, et praeguseks on mujal liigitamata masinate ja seadmete tootmise sektorilt EGF-ile laekunud 14 taotlust, millest 8 puhul on põhjenduseks toodud kaubanduse globaliseerumine ja 6 puhul ülemaailmne finants- ja majanduskriis;

Neljapäev, 23. juuni 2016

23. kordab, et EGF-i abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on siseriikliku õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
  24. tunneb heameelt, et pärast seda, kui parlament nõudis toetuste kiiremat eraldamist, kehtestas komisjon parandatud menetluse; võtab teadmiseks uue ajakavaga kaasneva ajalise surve ning võimaliku mõju juhtumi läbivaatamise tulemuslikkusele;
  25. kordab oma üleskutset komisjonile tagada üldsuse juurdepääs kõigile EGF-i vahendite kasutamisega seotud dokumentidele;
  26. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
  27. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.
-

Neljapäev, 23. juuni 2016

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta

(Belgia taotlus – EGF/2015/012 BE/Hainaut Machinery)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2016/1145).

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0286

Hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastane kava ***I

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 302/2009 (COM(2015)0180 – C8-0118/2015 – 2015/0096(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 091/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0180),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0118/2015),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 1. juuli 2015. aasta arvamust⁽¹⁾,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 13. aprilli 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A8-0367/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁽²⁾;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2015)0096

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 23. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 302/2009

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL)2016/1627) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 383, 17.11.2015, lk 100.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 19. jaanuaril 2016. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0003).

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0287

Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava ***I

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007 (COM(2014)0614 – C8-0174/2014 – 2014/0285(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 091/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0614),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0174/2014),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 13. aprilli 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A8-0128/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽²⁾;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0285

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 23. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2016/1139) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 230, 14.7.2015, lk 120.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 28. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0104).

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0288

Kohtualluvus, kohaldatav õigus ning otsuste tunnustamine ja täitmine abieluvararežiimi käsitlevates asjades *

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise kohta abieluvararežiime käsitlevates asjades (COM(2016)0106 – C8-0127/2016 – 2016/0059(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2018/C 091/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2016)0106),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõiget 3, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0127/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0209/2016),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.
-

Neljapäev, 23. juuni 2016

P8_TA(2016)0289

Kohtualluvus, kohaldatav õigus ning otsuste tunnustamine ja täitmine registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi käsitlevates asjades *

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise kohta registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi käsitlevates asjades (COM(2016)0107 – C8-0128/2016 – 2016/0060(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2018/C 091/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2016)0107),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõiget 3, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0128/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0208/2016),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.
-

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET